

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI

N A C R T

P R I J E D L O G
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI

Zagreb, 2. listopada 2002.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 57. i 62. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. OCJENA STANJA

Republika Hrvatska Ustavom se opredijelila kao socijalna država u kojoj se nekim kategorijama stanovništva, a osobito slabima, nemoćnima i drugima – zbog nezaposlenosti ili nesposobnosti za rad nezbrinutim osobama, te tjelesno i duševno oštećenju i socijalno zapuštenoj djeci, jamči posebna skrb.

Sustav socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj propisan je Zakonom o socijalnoj skrbi (“Narodne novine” br. 73/97, 27/01, 59/01 i 82/01 - u daljnjem tekstu: Zakon) i temeljem njega donesenim propisima.

Socijalna skrb je djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku kojom se ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih i drugih građanima te koja, radi sprečavanja i otklanjanja uzroka i stanja socijalne ugroženosti, pruža potporu obitelji, posebice djeci i drugim osobama koje ne mogu brinuti same o sebi. Sustav socijalne skrbi temelji se na principu supsidijarnosti po kojem je svatko dužan sam brinuti o zadovoljenju svojih životnih potreba kao i potreba osoba koje je po zakonu ili drugoj osnovi dužan uzdržavati. Svatko je dužan prvenstveno svojim radom, prihodima i imovinom pridonositi sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti i ugroženosti svoje obitelji.

Posljedice procesa tranzicije i ratnih stradanja koje se još uvijek odražavaju na gospodarske i socijalne prilike u Republici Hrvatskoj utječu na kretanje broja, strukture i drugih karakteristika korisnika socijalne skrbi. Stoga se sustav socijalne skrbi mora prilagođavati potrebama građana i materijalnim mogućnostima države.

Zakonom su propisana prava koja se mogu ostvariti u sustavu socijalne skrbi. To su pravo na:

- savjetovanje,
- pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća,
- pomoć za uzdržavanje,
- pomoć za podmirenje troškova stanovanja,
- jednokratnu novčanu pomoć,
- doplatak za pomoć i njegu, pomoć i njegu u kući,
- osobnu invalidninu,
- osposobljavanje za samostalan život i rad,
- skrb izvan vlastite obitelji i
- druge oblike pomoći.

Broj korisnika pojedinog prava socijalne skrbi u 2001. godini prikazan je nastavno u tablici 1.

1-1. KORISNICI I POMOĆI U SOCIJALNOJ SKRBI U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2001. GODINI- tablica 1

I

SOCIJALNA SKRB FINANCIRANA PREKO MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI

Red. broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	Broj korisnika sa stanjem na dan 31. 12. 2001.	Broj pomoći u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2001.
1	2	3	4
I	POMOĆ ZA UZDRŽAVANJE 1. samac 2. obitelj ukupno samaca i obitelji (1. + 2.)	24.347 26.059 50.406	X
II	JEDNOKRATNA POMOĆ 1. u novcu 2. u naravi ukupno (1. + 2.) - od toga (1.+2.) u iznosu većem od trostrukog iznosa osnovice za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (uz suglasnost Ministarstva) - različiti korisnici (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u 2001. g.	X	101.081 642 101.723 293 64.339

Red. broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	Broj korisnika sa stanjem na dan 31. 12. 2001.	Broj pomoći u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2001.
1	2	3	4
III	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU 1. u punom iznosu (100% osnovice) 2. u smanjenom iznosu (70% osnovice) ukupno (1. + 2.)	21.176 9.989 31.165	X
IV	POMOĆ I NJEGA U KUĆI	499	X
V	OSOBNINA INVALIDNINA 1. u punom iznosu (250% osnovice) 2. u smanjenom iznosu (125% osnovice) ukupno (1. + 2.)	9.190 714 9.904	X
VI	OSPOSOBLJAVANJE ZA SAMOSTALAN ŽIVOT I RAD 1. za samostalan život 2. za samostalan rad 3. naknada do zaposlenja ukupno (1. + 2. + 3.)	595 1.961 3.666 6.222	X
VII	POMOĆ U PREHRANI	3.624	X
VIII	POMOĆ ZA ODJEĆU I OBUĆU	X	941
IX	POMOĆ ZA OSOBNE POTREBE KORISNIKA STALNOG SMJEŠTAJA 1. u domu socijalne skrbi 2. u udomiteljskoj obitelji ukupno (1. + 2.)	6.973 3.119 10.154	X
X	PODMIRENJE POGREBNIH TROŠKOVA 1. korisnika pomoći za uzdržavanje 2. korisnika stalnog smještaja u dom socijalne skrbi ili udomiteljsku obitelj ukupno (1. + 2.)	X	1.006 283 1.289
XI	PODMIRENJE TROŠKOVA OGRJEVA (1.1.-30.6.2001.)	X	125
XII	PRAVO RODITELJA TEŽE HENDIKEPIRANOG DJETETA 1. na dopust do 7. g. djetetova života 2. na rad s polovicom punog radnog vremena ukupno (1. + 2.)	1.739 1.732 3.471	X
XIII	SMJEŠTAJ U DOM SOCIJALNE SKRBI * 1. u dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi 1.1. u državni dom 1.2. u drugi dom 2. u dom za rehabilitaciju 2.1. u državni dom 2.2. u drugi dom 3. u dom za resocijalizaciju 3.1. u državni dom 3.2. u drugi dom	1.626 1.226 400 2.900 2.484 416 758 753 5	X

Red. broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	Broj korisnika sa stanjem na dan 31. 12. 2001.	Broj pomoći u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2001.
1	2	3	4
	4. u dom za odrasle i starije osobe	8.022	
	4.1. u državni dom	7.130	
	4.2. u drugi dom	892	
	smještaj u državni dom – ukupno (1.1.+2.1.+3.1.+4.1.)	11.593	
	smještaj u drugi dom – ukupno (1.2.+2.2.+3.2.+4.2.)	1.713	
	sveukupno (1.+ 2. + 3. + 4.)	13.306	

* Iskazani su podaci o korisnicima smještenim u državni dom (osnivač Republika Hrvatska) i drugi dom (osnivač druga pravna ili fizička osoba) za koje je troškove smještaja u cijelosti ili djelomično plaćalo Ministarstvo rada i socijalne skrbi.

Red. broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	Broj korisnika sa stanjem na dan 31. 12. 2001.	Broj pomoći u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2001.
1	2	3	4
XIV	SMJEŠTAJ U UDOMITELJSKU OBITELJ		
	1. korisnici smješteni u udomiteljsku obitelj		
	1.1. djeca i mladež	2.354	
	1.2. odrasle i starije osobe	2.304	
	ukupno (1.1. + 1.2.)	4.658	
	2. broj udomiteljskih obitelji na području mjesne nadležnosti centra za socijalnu skrb		X
	2.1. obitelji u kojima su smještene djeca i mladež	1.094	
	2.2. obitelji u kojima su smještene odrasle i starije osobe	1.072	
	ukupno (2.1. + 2.2.)	2.166	
XV	SAVJETOVANJE	X	234.872
XVI	POMAGANJE U PREVLAĐAVANJU POSEBNIH TEŠKOĆA (samci i članovi obitelji)		
	1. uključeni u javne kuhinje	X	5.481
	2. smješteni u predškolske ustanove		887
	3. pronalaženje posla		1.365

Red. broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	Broj korisnika sa stanjem na dan 31. 12. 2001.	Broj pomoći u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2001.
1	2	3	4
	4. rješavanje problema stanovanja		1.150
	5. pravna i druga pomoć u svezi sa sklapanjem/raskidom ugovora o doživotnom uzdržavanju		1.658
	6. ostalo (organiziranje učenja, raspolaganje novcem, vođenje kućanstva)		29.897 40.438
	ukupno (1. + 2. + 3. + 4. + 5. + 6.)		
XVII	BESPLATNI OBVEZATNI UDŽBENICI I JEDNOKRATNA NOVČANA POMOĆ ZA KUPNJU UDŽBENIKA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU ZA SOCIJALNO UGROŽENE UČENIKE ZA ŠKOLSKU 2001./2002. GODINU.	X	18.713

Objašnjenje znaka X: Znakom X označena su u tablici polja u kojima nisu iskazani podaci. Podaci su iskazani za pojedino pravo (redni broj) samo u jednom stupcu - 3 ili 4. Kod socijalnih pomoći koje predstavljaju stalno mjesečno primanje (npr. pomoć za uzdržavanje) iskazani su podaci o broju korisnika krajem godine (stupac 3.). Kod jednokratnih davanja iskazani su kumulativni podaci tj. ukupan broj dodijeljenih pomoći u izvještajnoj godini (kolona 4.)

Broj korisnika socijalne skrbi u stalnom je porastu što je vidljivo iz prikaza podataka u tablici 2.

BROJ KORISNIKA I POMOĆI U SOCIJALNOJ SKRBI U REPUBLICI HRVATSKOJ (materijalni oblici skrbi 1999. do 2001.) – tablica 2

OPIS	1999.	2000.	2001.
1. Pomoć za uzdržavanje			
1.1. ukupno pomoći: 39.783 u 1999., 44.413 u 2000., 50.406 u 2001.			
1.2. ukupno obuhvaćenih osoba	82.171	93.472	112.034
2. Osobna invalidnina	7.620	8.870	9.904
3. Doplatka za pomoć i njegu	17.564	23.307	31.165
4. Naknada plaće roditelju teže hendikepiranog djeteta koji koristi dopust do 7. godine djetetova života, odnosno radi s polovicom punog radnog vremena	2.571	2.997	3.471
5. Jednokratna pomoć ¹⁾	75.662	97.206	101.723
6. Pomoć za osobne potrebe korisnika stalnog smještaja u domu socijalne skrbi i u udomiteljskoj obitelji (džeparac)	8.163	9.543	10.092

OPIS	1999.	2000.	2001.
7. Pomoć u prehrani	566	709	3.624
8. Pomoć za odjeću i obuću ¹⁾	801	863	941
9. Podmirenje troškova ogrjeva ¹⁾	1.866	36.828	125 ³⁾
10. Podmirenje pogrebnih troškova ¹⁾	1.173	1.249	1.289
11. Besplatni obvezatni udžbenici i jednokratna novčana pomoć za kupnju udžbenika za osnovnu i srednju školu za socijalno ugrožene učenike ¹⁾	-	13.299	18.713
12. Osposobljavanje za samostalan život i rad (12.1. do 12.3.)	1.116	5.727	6.222
12.1. osposobljavanje za samostalan život	392	611	595
12.2. osposobljavanje za samostalan rad	724	1.722	1.961
12.3. naknada do zaposlenja	-	3.394	3.666
13. Pomoć i njega u kući	393	462	499
14. Smještaj djece i mladeži u udomiteljsku obitelj	2.261	2.544	2.354
15. Smještaj odraslih i starijih osoba u udomiteljsku obitelj	1.796	1.945	2.304
16. Smještaj djece i mladeži u dom socijalne skrbi ²⁾	4.745	5.499	5.908
17. Smještaj odraslih i starijih osoba u dom socijalne skrbi ²⁾	5.520	6.155	6.401

1. Pomoć za podmirenje troškova stanovanja	18.084	22.964	27.367
2. Podmirenje troškova ogrjeva ¹⁾	-	-	36.349 ⁴⁾

Izvor: podaci Ministarstva rada i socijalne skrbi (temeljem obrade podataka dobivenih od centara za socijalnu skrb i domova socijalne skrbi).

Metodološka objašnjenja:

- Broj korisnika iskazan je sa stanjem krajem godine, osim kod jednokratnih davanja kod kojih je iskazan ukupan broj pomoći u izvještajnoj godini.

- Za korisnike prikazanih prava sredstva je osiguralo Ministarstvo rada i socijalne skrbi (državni proračun i vlastiti prihodi), osim za pomoć za podmirenje troškova stanovanja koja se financirala iz proračuna općina, gradova i Grada Zagreba i za podmirenje troškova ogrjeva što je od 1.7.2001. prenijeto na županije, ali je država u toj godini osigurala oko 50% sredstava.

- Isti korisnik može dobiti istodobno više različitih pomoći.

- Besplatni školski udžbenici (red.br. 11.) osiguravali su se (i plaćali) u 1999. godini preko Ministarstva prosvjete i športa.

¹⁾ Kod jednokratnih davanja iskazan je broj pomoći u izvještajnoj godini.

²⁾ Broj korisnika za koje država (Ministarstvo rada i socijalne skrbi) plaća cijenu usluga (troškove smještaja) u cijelosti ili djelomično. Obuhvaćeni su podaci domova socijalne skrbi za državne domove, a za nedržavne domove podaci centara za socijalnu skrb.

³⁾ Podatak se odnosi na razdoblje od 1.1. do 30.6.2001.

⁴⁾ Podatak se odnosi na razdoblje od 1.7. do 31.12.2001.

Temeljem Zakona korisnik koji je ostvario primanje temeljem rješenja za socijalnu skrb treba nadoknaditi štetu, ako je pravo ostvario davanjem neistinitih ili netočnih podataka ili ako nije prijavio promjenu okolnosti o kojoj je ovisilo ostvarivanje prava.

Zakonom je također utvrđeno da Ministarstvo rada i socijalne skrbi ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime pomoći za uzdržavanje i stalnog smještaja, ako korisnik otuđi svoju imovinu. Za slučaj smrti korisnika Ministarstvo rada i socijalne skrbi ima pravo na povrat isplaćenih iznosa od njegovih nasljednika, ali neće podići tužbu radi povrata navedenog iznosa, ako bi ostvarivanjem tražbine nasljednici i članovi njegove obitelji ostali bez imovine, odnosno prihoda potrebnih za podmirenje osnovnih stambenih i drugih potreba.

Tražbina s osnove naknade štete odnosi se samo na dospjele tražbine i u ukupnoj svoti, a naplaćuje se prema tablicama aktuarske matematike. Ministarstvo rada i socijalne skrbi je sukladno članku 200. Zakona imalo pravo na zabilježbu tražbine u zemljišnim knjigama na nekretninama u korisnikovom vlasništvu. Navedeno pravo Ministarstvo rada i socijalne skrbi je koristilo kao osiguranje tražbine u slučaju otuđenja korisnikove imovine pod uvjetima da je korisnik na temelju rješenja centra za socijalnu skrb ostvarivao pomoć za uzdržavanje i stalni smještaj.

Prema podacima Ministarstva rada i socijalne skrbi u 2001. godini bilo je 56 zahtjeva za brisanje zabilježbe od kojih su 48 odobrene, podignuto je 17 tužbi za naknadu štete, a do danas je pravomoćno okončano u korist Ministarstva 4 postupka, dok su ostali postupci u tijeku. Do sada je u 2002. godini pristiglo 97 zahtjeva za brisanje zabilježbe, od kojih je odobreno 85, podignuto je 14 tužbi za naknadu štete, a pravomoćno je okončano u korist Ministarstva 2 postupka, dok su ostali postupci u tijeku.

Socijalnu skrb provode centri za socijalnu skrb kojih je osnovano 79 s 25 podružnica, 60 državnih domova, 46 domova za starije i nemoćne osobe kojih je osnivač jedinica područne (regionalne samouprave) i 54 privatnih domova socijalne skrbi, udomiteljske obitelji i druge pravne i fizičke osobe. Broj i vrste državnih domova s brojem smještenih korisnika i zaposlenih radnika prikazani su u tablici 3.

1-2. BROJ DRŽAVNIH DOMOVA SOCIJALNE SKRBI U REPUBLICI HRVATSKOJ, SMJEŠTENIH KORISNIKA I RADNIKA tablica 3 (stanje krajem godine)

VRSTA DOMA	1997.			1998.			1999.			2000.			2001.		
	Broj domova	Broj korisnika	Broj * zaposlenih	Broj domova	Broj korisnika	Broj * zaposlenih	Broj domova	Broj korisnika	Broj * zaposlenih	Broj domova	Broj korisnika	Broj * zaposlenih	Broj domova	Broj korisnika	Broj * zaposlenih
1. Domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi	14	1.030 ¹ 23 ²	515	14	1.153 ¹ 19 ²	505	14	1.139 ¹ 11 ²	505,5	14	1.142 ¹ 5 ²	510,5	14	1.024 ¹ -	491
2. Domovi za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju	11	920 ¹ 15 ²	427,5	11	958 ¹ -	395	11	891 ¹ -	440	11	1.012 ¹ 2 ²	435	11	1.212 ¹ -	434,5
3. Domovi za tjelesno i mentalno oštećene osobe	24	2.843 ¹ 108 ²	1.657	24	2.914 ¹ 48 ²	1.656,5	24	2.999 ¹ 25 ²	1.714,5	24	2.856 ¹ 14 ²	1.731,5	24	2.861 ¹ 6 ²	1.679
4. Domovi za odrasle i starije osobe**	57	12.769 ¹ 1.188 ²	3.764,5	60	13.140 ¹ 693 ²	3.829	62	13.065 ¹ 473 ²	3.829	63	13.121 ¹ 337 ²	3.907,5	64	12.964 ¹ 234 ²	3.892,5
UKUPNO	106	17.562¹ 1.334²	6.364	109	18.165¹ 760²	6.385,5	111	18.094¹ 509²	6.489	112	18.131¹ 358²	6.584,5	113	18.061¹ 240²	6.497

1) Broj redovitih korisnika smještenih u domove socijalne skrbi u cijelosti na teret državnog proračuna (Ministarstva rada i socijalne skrbi), korisnika koji sami u cijelosti ili djelomično plaćaju cijenu smještaja, te za koje je smještaj plaćao Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske (od 1999. godine Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje) i korisnici iz BiH.

2) Broj prognanika i izbjeglica smještenih u domove socijalne skrbi (za koje je cijenu smještaja plaćao Republički fond "Kralj Zvonimir").

* Nije iskazan broj zaposlenih na određeno vrijeme koji su bili zamjena za radnike na bolovanju i slično, radi izbjegavanja dvostrukog iskazivanja podataka (zaposlenih) za isto radno mjesto.

Vježbenici su uračunati.

** Od 1.1. 2002. prenijeta su osnivačka prava s Republike Hrvatske na jedinice područne (regionalne) samouprave za 46 domova za starije i nemoćne osobe, a 18 državnih domova za odrasle osobe pružaju usluge psihički bolesnim odraslim osobama

Izvor: podaci domova socijalne skrbi kojih je osnivač Republika Hrvatska.

Osim domova socijalne skrbi smještaj korisnika obavlja se i u udomiteljske obitelji. Prema podacima Ministarstva rada i socijalne skrbi, skrb izvan vlastite obitelji pruža 2166 udomitelja, a u udomiteljske obitelji smješteno je ukupno 4658 korisnika, od kojih su 1094 djeca, a 1072 odrasle i starije osobe.

Osim države djelatnost socijalne skrbi provode jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave), nevladine udruge i druge pravne i fizičke osobe.

Prikaz udjela državnih izdataka za socijalnu skrb daje se u tablici 4, a jedinica lokalne samouprave u tablici 5.

UDJEL DRŽAVNIH IZDATAKA ZA SOCIJALNU SKRB U BRUTO DOMAĆEM PROIZVODU U REPUBLICI HRVATSKOJ - tablica 4

NAMJENA (vrsta izdataka)	1999. Udjel (%)	2000. Udjel (%)	2001. Udjel (%)
1. Pomoći i naknade u socijalnoj skrbi	0,47	0,57	0,63
2. Bruto plaće i druga primanja radnika ustanova socijalne skrbi	0,43	0,44	0,39
3. Materijalni troškovi i drugi izdaci ustanova socijalne skrbi	0,21	0,19	0,17
4. Izdaci za nabavu, izgradnju i investicijsko održavanje kapitalnih sredstava	0,08	0,05	0,07
5. Drugi izdaci	-	-	-
S V E G A	1,19	1,25	1,27

BDP (mln. kn)	142.469,2	157.511,4	169.800,0
----------------------	------------------	------------------	------------------

Napomena: Iskazani podaci za ustanove socijalne skrbi odnose se na centre za socijalnu skrb i domove socijalne skrbi kojih je osnivač Republika Hrvatska.

IZVOR: podaci Ministarstva rada i socijalne skrbi i Državnog zavoda za statistiku (Mjesečno statističko izvješće br. 4/2002 – za bruto domaći proizvod, tekuće cijene, str. 89).
BDP za 2001. – procjena.

IZDACI OPĆINA, GRADOVA I GRADA ZAGREBA ZA SOCIJALNU SKRB
- tablica 5

1. Iznos sredstava (u kn) koje su JLS utrošile iz svog proračuna u 2001.* godini u kunama:	
1.1. ukupno za socijalnu skrb (socijalni program)	242.610.207 (0,14 % BDP)
1.2. od toga za pomoć za podmirenje troškova stanovanja	36.436.337

* Podaci prikupljeni putem centara za socijalnu skrb prema teritorijalnoj mjerodavnosti

Nastojanje da se raspoloživim sredstvima zadovolje sve složenije i brojnije potrebe korisnika te da se sustav socijalne skrbi uskladi s ukupnim započetim reformama i promjenama u području socijalne politike ima za posljedicu relativno često mijenjanje propisa iz socijalne skrbi.

Obavljanje socijalne skrbi na državnoj razini trenutačno je koncentrirano na Ministarstvo rada i socijalne skrbi koje, u sklopu dvije uprave i jednog odjela, obavlja sve upravne i stručne poslove vezane za djelatnost. Uprava socijalne skrbi, Uprava za financijsko-gospodarske poslove i Odjel za informatizaciju u Ministarstvu obavljaju:

- upravne i druge stručne poslove koji se odnose na politiku, ustrojavanje, usklađivanje i nadziranje djelatnosti socijalne skrbi, sustav socijalne politike, ostvarivanje prava, obveza i odgovornosti iz socijalne skrbi, zaštitu djece, braka, obitelji i osoba pod skrbništvom te humanitarnu djelatnost, i to izrada nacrtu prijedloga zakona i provedbenih propisa; neposredna primjena, te osiguranje provedbe propisa; rješavanje u upravnim stvarima; upravni i inspekcijski nadzor; analitičko-planski poslovi te poslovi evidencije i statistike; praćenje stanja i predlaganje mjera radi unapređenja rada, izrada stručnih podloga za postupak odlučivanja u državnim tijelima; izrada nacrtu ustroja te odluka u svezi s osnivanjem, početkom, trajanjem i prestankom rada ustanova socijalne skrbi; postupanje po predstavkama, pritužbama i upitima građana; organiziranje, provođenje i poticanje različitih oblika stručnog usavršavanja; obavljanje poslova u svezi informiranja javnosti; osiguravanje suradnje stručnih, znanstvenih, vladinih i nevladinih ustanova i udruga u zemlji i inozemstvu; postupanje po međunarodnim konvencijama i međudržavnim ugovorima,

- poslove koji se odnose na financiranje djelatnosti i gospodarenje imovinom socijalne skrbi, i to ekonomsko-financijski odnosi i položaj djelatnosti socijalne skrbi; planovi i programi razvitka i zadovoljavanja potreba; utvrđivanje cijena usluga i opsega prava korisnika; izrada prijedloga za osiguranje sredstava u državnom proračunu; računovodstveno-knjigovodstveni poslovi; namjensko korištenje novčanih sredstava; izrada financijskih planova; kapitalna ulaganja; raspolaganje imovinom; provedba međunarodnih donacija i zajmova; nabava roba i usluga i ustupanje radova;

- poslove u svezi s informatizacijom Ministarstva rada i socijalne skrbi i ustanova socijalne skrbi i to

planiranje, razvoja i održavanja informacijskog sustava Ministarstva; projektiranja, koordiniranja i organiziranja izrade i primjene informacijskih sustava; uređivanja WEB stranica i glasila Ministarstva; predlaganja nabave, uporabe i smještaja osnovne i dopunske strojne, programske i mrežne opreme i mjera za unapređenje rada informacijskog sustava; podrške svim korisnicima informacijskog sustava i održavanje veze između korisnika i razvoja sustava, te korisnika i provedbe; organiziranja i provođenja izobrazbe za korištenje informacijskog sustava, te uvođenja novih produkata (oprema, operativni, mrežni i komunikacijski sustavi, programska podrška) u uporabu; izobrazbe korisnika za korištenje funkcija informacijskog sustava; osposobljavanja korisnika za samostalno korištenje osobnih računala i ostale strojne opreme; pomoći korisniku u definiranju informatičkih potreba i nalaženju rješenja; nadgledavanja pravilnog korištenja informacijskog sustava od strane korisnika; održavanja baza podataka i drugi poslovi koje odredi ministar.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE ZAKONOM TREBAJU UREDITI

2.1. Osnivanje Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (u daljnjem tekstu: Nacrt), sukladno opredjeljenjima usmjerenim postupcima preustroja Ministarstva rada i socijalne skrbi, osniva se Hrvatski zavod za socijalni rad, (u daljnjem tekstu: Zavod) kao javna ustanova.

Ministarstvo rada i socijalne skrbi odgovorno je za provođenje i unapređenje politike u svezi radnih odnosa, zaštite na radu, posredovanja pri zapošljavanju, mirovinskog osiguranja, dječjeg doplatka, zaštite vojnih i civilnih invalida rata, te djelatnosti socijalne skrbi.

Od ukupno 180 radnika u Ministarstvu rada i socijalne skrbi navedene zadaće obavlja 15 radnika na poslovima radnih odnosa i zaštite na radu, 2 radnika na poslovima mirovinskog osiguranja, 14 radnika na poslovima zaštite civilnih i vojnih invalida rata, 97 radnika na poslovima socijalne skrbi, 3 radnika na poslovima međunarodne suradnje, 45 radnika u Tajništvu i 4 radnika u Kabinetu ministra.

Na poslovima socijalne skrbi od navedenih 97 radnika ima ukupno 49 radnika s visokom stručnom spremom (VSS), 7 s višom stručnom spremom (VŠS), 41 sa srednjom stručnom spremom (SSS).

Iznimno široki djelokrug Ministarstva nameće potrebu preustroja i formiranje prikladnih organizacijskih rješenja u cilju povećane učinkovitosti i kvalitete. U složenom sustavu kakav je sadašnji djelokrug, odvijaju se procesi različitog modaliteta: procesi odlučivanja, procesi upravljanja i procesi provedbe.

Radi nužnog preustroja Ministarstva rada i socijalne skrbi izrađen je projekt "**Strateški plan razvoja informacijskog sustava socijalne sigurnosti**" u okviru kojeg je ključno poglavlje "**Prijedlog logičkog ustroja područja rada i socijalne sigurnosti**". Ovim projektom - pored ostalog - precizno je uređena i logička (funkcionalna) organizacija Zavoda, kao razina "upravljanja" u strukturi sustava socijalne skrbi (nadziranje, organiziranje, usklađivanje i usmjeravanje procesa u djelovanju ustanova socijalne skrbi, kao provedbene razine).

Da bi složeni sustav, kakav sada predstavlja Ministarstvo rada i socijalne skrbi mogao djelotvorno funkcionirati, u području socijalne skrbi mora sadržavati sve objektivno potrebne procese, koji se grupiraju, prema načelu funkcionalne srodnosti u međusobno hijerarhijskom odnosu:

- **Razina odlučivanja**, tj. Ministarstvo rada i socijalne skrbi, što podrazumijeva: postavljanje strategije i ciljeva; određivanje politike, zakonodavno normiranje, nadzor ustroja. Ova razina je odgovorna za postavljenju strategiju, te za stalno poboljšanje i dugoročnu stabilnost sustava.

- **Razina upravljanja** je uloga Zavoda, a obuhvaća: planiranje resursa, razvoj i normiranje postupaka, organiziranje provedbe, pribavljanje i raspodjela resursa, nadzor provedbe. Ova razina je odgovorna za postizanje maksimalne učinkovitosti, tj. za postizanje što boljih učinaka uz zadane resurse ili pak zadanih učinaka uz što manji utrošak resursa.

- **Razina provedbe** je usmjerena na ustanove socijalne skrbi i uključuje: planiranje oblika i načina provedbe socijalne skrbi, postupak prvog stupnja, ambulanta, terenska i opća, te stacionarna (specijalizirana) provedba skrbi. Ova razina provedbe je odgovorna za postizanje maksimalne djelotvornosti, odnosno za ostvarenje maksimalnog obima i kvalitete posla uz što manje unutarnje gubitke.

Sažeto naznačeno je sukladno načelu za projektirano postavljanje optimalnog organizacijskog ustroja Ministarstva rada i socijalne skrbi, i temeljno je polazište osnivanju Zavoda.

U svibnju 2002. godine Vlada Republike Hrvatske prihvatila je **Prijedlog strategije razvitka Republike Hrvatske "Hrvatska u 21. stoljeću - Strategija razvitka mirovinskog sustava i sustava socijalne pomoći i socijalne skrbi"**, a Hrvatski sabor Zaključkom donesenim dana 14. lipnja 2002. podržao je navedeni Prijedlog strategije i s primjedbama, prijedlozima, mišljenjima i sugestijama iznesenim u raspravi na radnim tijelima i na plenarnoj sjednici uputio Vladi Republike Hrvatske radi donošenja konačnog teksta.

U spomenutoj Strategiji utvrđeno je da u cilju podizanja razine učinkovitosti sustava socijalne skrbi Ministarstvo rada i socijalne skrbi treba osnovati Zavod koji će obrađivati podatke i informacije na razini cijelog sustava, obavljati nadzor i odgovarajuće analize,

evaluacije mjera, pripremati prijedloge za unapređenje djelatnosti, pokretati programe edukacije, koncipirati socijalne programe, zakone, provedbene propise i druge propise, te na primjerenoj stručnoj razini prezentirati i promovirati najbolju praksu socijalnog rada. Zavod, dakle, treba postati kreativno, analitičko i informacijsko središte, kritički promatrač, inicijator i voditelj mjera unapređenja sustava. Formiranje Zavoda sukladno je započetoj decentralizaciji sustava, i treba činiti stručnu infrastrukturu uspješnosti decentralizacije i koordinacije sustava.

Temeljem radnog prijedloga za osnivanje Zavoda, Ministarstvo rada i socijalne skrbi je tijekom svibnja i lipnja 2002. provelo *javnu raspravu* u ustanovama socijalne skrbi te su pribavljena njihova mišljenja, kao i mišljenja strukovnih udruga (socijalnih radnika, pravnika, psihologa i defektologa) i sindikata u djelatnosti socijalne skrbi. Više od stotinu prispjelih pisanih stajališta ustanova, strukovnih udruga i sindikata izričito se zalažu za osnivanje Zavoda u okviru preustroja Ministarstva rada i socijalne skrbi.

Osnivanjem Zavoda odvojili bi se poslovi upravljanja sustavom socijalne skrbi od poslova upravnog odlučivanja Ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi. Slijedom navedenog Ministarstvo utvrđuje strategiju i ciljeve razvitka socijalne skrbi, priprema i nadgleda provođenje zakona i utvrđene politike, a Zavod usmjerava promjene i nadzire provedbu djelatnosti socijalne skrbi. Time bi se omogućilo bolje obavljanje nadzora stručnih poslova, sustavna komunikacija sa stručnim radnicima u ustanovama socijalne skrbi, te stvorile pretpostavke za kontinuirano unapređivanje stručnoga rada u ovoj djelatnosti.

Djelatnost socijalne skrbi ima zadaću rješavanja i ublažavanja posljedica vrlo širokog spektra različitih vrlo složenih socijalnih problema i njihovih posljedica na pojedinca, obitelj te njihovu užu i širu zajednicu. Siromaštvo, ovisnosti, obiteljsko nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje djece, socijalne i materijalne posljedice ratnih stradanja pojedinaca i obitelji, poremećaji u ponašanju djece i mladeži, samo su tek dio njih. Intervencija u svakom pojedinom slučaju zahtijeva zadiranje u najintimnija i najsloženija područja života pojedinca i njegove obitelji. Zbog toga se od stručnjaka u ovoj djelatnosti očekuje vladanje posljednjim dostignućima profesije, vrlo široka opća educiranost i permanentna specijalizacija u području u kojem neposredno rade. Osim toga rješavanje životnih problema pojedinaca je vrlo teško unificirati u strogu zakonsku normu ili drugi model, ono traži fleksibilan, ali ipak ujednačen pristup stručnih radnika. Sve to zahtijeva organiziranje permanentne stručne edukacije, omogućavanje razmjene iskustava te ujednačavanje kriterija stručnih radnika. Ministarstvo rada i socijalne skrbi po svojoj nadležnosti i dosadašnjem ustroju nije u mogućnosti i na taj način unapređivati stanje u djelatnosti socijalne skrbi. Tu zadaću bi trebao obavljati Zavod.

Uloga Zavoda bi se kretala u rasponu od osiguravanja socijalnih usluga i praćenja uvjeta za njihovo dobivanje te minimalnog standarda kojeg osigurava država, do nadzora nad pružanjem tih usluga. Zavod treba biti odgovoran za unapređenje sadržaja, metoda i tehnika stručnog rada, upravljanje informacijama, za primjenu rezultata akcijskih i evaluacijskih istraživanja iz područja socijalne skrbi, kao i za financiranje sustava na realnoj i racionalnoj osnovi koja ne smije dovesti u pitanje interese korisnika i kvalitetu usluga. Ujedno, Zavod će djelovati proaktivno, tj. koncipirajući, predlažući i usmjeravajući preveniranje socijalnih problema, kako u sustavu socijalne skrbi, tako i u drugim sustavima i organizacijama civilnog društva.

Nemali broj usluga koje su po prirodi socijalna skrb za pojedince i grupe u nevolji obavljaju nevladine organizacije koje sustav socijalne skrbi obogaćuju alternativnim rješenjima i iznimno su značajni partneri socijalne skrbi. Stoga uz stalno praćenje i unapređivanje sustava socijalne skrbi jedan od značajnih pravaca djelovanja Zavoda će biti otvorenost prema civilnom društvu i suradnja s vjerskim i nevladinim organizacijama.

U djelokrugu Zavoda bi se trebali nalaziti i poslovi utvrđivanja standarda i predlaganja normativa za postavljanje poslovnih procesa, jer je to način racionalnog usklađivanja razine usluga socijalne skrbi u cijeloj državi.

Poslovi su državne uprave neposredna provedba zakona, donošenje propisa za njihovu provedbu, obavljanje upravnog nadzora, te drugi upravni i stručni poslovi. Posebnim zakonom moguće je određene poslove državne uprave prenijeti na pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti. Stoga je ovim Nacrtom uređeno da bi Zavod, uz stručne poslove (praćenje stanja, izrada stručnih podloga za rješavanje ili objašnjenje određenih pojava, unapređenja, razvoja i istraživanja u djelatnosti socijalne skrbi), obavljao i stručni nadzor centara za socijalnu skrb, te inspekcijски i stručni nadzor domova socijalne skrbi, centara za pomoć i njegu, te drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, kao i financijske poslove i kontrolu namjenskog korištenja sredstava socijalne skrbi u tim ustanovama, ako se financiraju ili sufinanciraju iz državnog proračuna. Do sada je kontrolu namjenskog korištenja sredstava socijalne skrbi obavljala Uprava za financijsko-gospodarske poslove, a inspekcijски nadzor i nadzor nad stručnim radom Uprava socijalne skrbi. Objedinjavanjem poslova nadzora u jednoj instituciji – Zavodu, omogućit će se učinkovit i cjelovit nadzor nad ustanovama socijalne skrbi, s mogućnošću lakšeg praćenja i provođenja utvrđenih mjera.

Ministarstvo rada i socijalne skrbi obavljalo bi i nadalje tipične upravne poslove državne uprave: neposredna primjena zakona i drugih propisa, pripremanje nacrta prijedloga strategija, nacionalnih programa, zakona i drugih propisa, rješavanje u upravnim stvarima u prvom stupnju u slučajevima propisanim zakonom, te u drugom stupnju (žalbe izjavljene

protiv rješenja centara za socijalnu skrb), upravni nadzor nad centrima za socijalnu skrb i inspeksijski nadzor nad Zavodom.

To znači da bi se - osnivanjem Zavoda - u Ministarstvu rada i socijalne skrbi ustrojio uži djelokrug nadležnosti u području socijalne skrbi, a većinu zaposlenika bi preuzeo Zavod. U tom kontekstu od naročitog je značenja i provedba aktualnog projekta kojim će se uspostaviti *sustav kvalitete prema normi ISO 9001 : 2000* u Ministarstvu rada i socijalne skrbi, te u ustanovama socijalne skrbi.

2.2. Poboljšanje rješenja sadašnjeg Zakona čija je primjena pokazala određene nejasnoće i nedostatke:

- U odredbama o ostvarivanju pomoći za uzdržavanje na bolji je način propisano utvrđivanje prihoda i status poljoprivrednika, odnosno propisano je da se određeni državni poticaji ne ubrajaju u prihod na temelju kojeg se utvrđuju uvjeti za ostvarivanje pomoći za uzdržavanje poljoprivrednika.

- Detaljnije se i na drugačiji način razrađuju odredbe o udomiteljstvu. To se ponajprije odnosi na izdavanje dozvola za rad i njihovo obnavljanje, propisuje se obvezno pohađanje tečajeva udomitelja, smanjuje se broj osoba koje se mogu smještavati u jednu obitelj (do 5 korisnika), a ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi daje se ovlast za propisivanje detaljnijih uvjeta koje mora ispunjavati obitelj koja se želi baviti udomiteljstvom.

- Omogućava se osnivanje obiteljskog doma kao novog načina obavljanja djelatnosti socijalne skrbi. Ovim rješenjem omogućava se obiteljima koje se bave smještajem velikog broja korisnika (više od 6) kao udomiteljske obitelji, da usklade svoje djelovanje u zakonske okvire, a korisnicima se jamči kvalitetnija usluga. Ujedno se omogućava pružanje usluga bez potrebe osnivanja doma socijalne skrbi po posebnim propisima što pojednostavnjuje djelovanje i pojeftinjuje cijenu koštanja pruženih usluga.

- Propisana je mogućnost odobravanja pomoći za nabavku školskih knjiga. Vlada Republike Hrvatske svake je školske godine, od 1993. godine, odobravala posebna sredstva za nabavu školskih knjiga socijalno ugroženim učenicima, budući da to izrijekom nije bilo propisano Zakonom. Stoga se ovim rješenjem trajno želi riješiti pitanje pomoći socijalno ugroženim obiteljima za nabavku školskih knjiga.

- Omogućava se ostvarivanje doplatka za pomoć i njegu slijepim i gluhim osobama, neovisno o prihodu.

- Izmijenjene su odredbe o ostvarivanju osobne invalidnine (u prihod se ne uračunava alimentacija i pripadajući dio obiteljske mirovine).

- Uvodi se nova vrsta domova za odrasle osobe - kojima je potrebna stacionarna ili palijativna skrb.

- Organizirano stanovanje propisano je kao novi oblik skrbi izvan vlastite obitelji, koji se u okviru ustanova socijalne skrbi ili vjerskih zajednica ili udruga, te drugih pravnih osoba

koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, osigurava samostalno stanovanje korisnika uz nadzor stručne osobe.

- Uvodi se pomoć za podmirenje troškova smještaja u učenički dom.
- Uvodi se mogućnost dodjele godišnje nagrade i nagrade za životno djelo.
- Poboľšane su postupovne odredbe.
- Izmijenjene su odredbe o stručnim radnicima u socijalnoj skrbi u svezi oslobađanja od obveze polaganja stručnog ispita i uvodi se ocjenjivanje stručnog rada ravnatelja.
- Izmijenjene su odredbe glave "Naknada štete" važećeg zakona, jer su sadašnje odredbe u primjeni izazivale više nedoumica.
- Izvršene su i druge izmjene i dopune u cilju poboljšanja teksta Zakona.

3. POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

3.1. Stupanjem na snagu ovoga Zakona i provedbenih propisa započeo bi s djelovanjem Hrvatski zavod za socijalni rad koji se osniva ovim Zakonom kao javna ustanova socijalne skrbi. Time će dio stručnih, upravnih i finansijskih poslova koji su sada u nadležnosti Ministarstva rada i socijalne skrbi preuzeti Zavod, kao i potreban broj radnika.

To proizlazi iz preustroja Ministarstva rada i socijalne skrbi, a na temelju izrađenog projekta, odnosno iz projektnog poglavlja "Prijedlog logičkog ustroja područja rada i socijalne sigurnosti".

- 3.2. Socijalno ugroženi učenici ostvarivali bi pomoć za nabavku školskih knjiga.
- 3.3. Socijalno ugroženi učenici mogli bi ostvariti pomoć za podmirenje troškova smještaja u učenički dom.
- 3.4. Osim teže tjelesno i mentalno oštećenih osoba, slijepe i gluhe osobe ostvarivale bi doplatak za pomoć i njegu, neovisno o ostvarenim prihodima.
- 3.5. Propisivanjem uvjeta i određivanjem broja korisnika u jednoj udomiteljskoj obitelji poboljšala bi se skrb izvan vlastite obitelji u udomiteljskim obiteljima.
- 3.6. Otvorila bi se mogućnost osnivanja nove vrste doma za odrasle osobe - radi zbrinjavanja osoba kojima je potrebna stacionarna ili palijativna skrb.
- 3.7. Omogućilo bi se organiziranje obiteljskog doma za pružanje skrbi izvan vlastite obitelji.
- 3.8. Ocjenjivao bi se stručni rad ravnatelja i mogli bi ostvarivati zvanje mentora ili savjetnika.
- 3.9. Zavod bi donosio godišnji program usavršavanja stručnih radnika u socijalnoj skrbi
- 3.10. Jednom godišnje dodijelile bi se državne nagrade za socijalni i humanitarni rad.
- 3.11. Izmijenile bi se odredbe o naknadi štete i uvelo pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime pomoći za uzdržavanje od osoba koje su po zakonu dužne uzdržavati korisnika.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

1. Primjena odredbi članka 17. Nacrta ne uvjetuje potrebu za dodatnim sredstvima u Državnom proračunu.

Naime, iz proračunske pričuve u 2002. godini Vlada Republike Hrvatske je svojom Zaključkom od 29. kolovoza 2002. g. osigurala 11.000.000,00 kuna kojim se odobrava dodjela pomoći za nabavu obveznih školskih udžbenika za djecu polaznike osnovnih i srednjih škola za školsku godinu 2002/2003 i to:

- učenicima-polaznicima osnovne i srednje škole čija obitelj je korisnik prava na pomoć za uzdržavanje,

- učenicima-polaznicima osnovne i srednje škole koji su temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb smješteni u udomiteljsku obitelj i

- učenicima-polaznicima osnovne i srednje škole koji su temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb smješteni u odgovarajućem domu za djecu čiji je osnivač Republika Hrvatska.

Ocjenjujemo da uz pretpostavke o istom ili približno istom broju korisnika u narednim godinama, neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu za zadovoljavanje tih potreba korisnicima pomoći za uzdržavanje.

2. Primjena odredbi članka 25. Nacrta procjenjuje se da bi uzrokovalo dodatne troškove na razini godine od 3.500.000,00 kuna.

Naime, procjenjuje se da je oko 700 korisnika koji sada primaju sada umanjenju osobnu invalidninu zbog činjenica da im se kao prihod uzima alimentacija i pripadajući dio obiteljske mirovine.

3. Primjena odredbi članka 33. Nacrta procjenjuje se uzrokovati dodatne troškove na razini godine od 1.920.000,00 kuna.

Procjenjuje se da će 200 djece biti smješteno na teret djelatnosti socijalne skrbi, a što je do sada bilo na teret Ministarstva prosvjete i športa, u djelu 1/3 cijene smještaja u đački dom (800,00 kuna mjesečno).

4. Primjena odredbi članka 36. Nacrta ne uvjetuje ikakve nove troškove iz državnog proračuna, jer će Zavod preuzeti potreban broj radnika, dio opreme i dokumentacije iz Ministarstva rada i socijalne skrbi. Djelatnost Zavoda financirat će se iz državnog proračuna i iz drugih izvora - vlastitih prihoda (obavljanjem istraživačkih poslova i izdavanja stručnih publikacija) i donacija, a u skladu sa Zakonom o ustanovama i Uredbom Vlade Republike Hrvatske kojom će se urediti pojedina pitanja u svezi osnivanja Zavoda (sredstva koja su Zavodu potrebna za osnivanje i početak rada te način njihova pribavljanja, način raspolaganja s dobiti, pokrivanje gubitaka Zavoda, ograničenja u pogledu stjecanja, opterećivanja i

otuđivanja nekretnina i druge imovine Zavoda, te međusobna prava i obveze osnivača i Zavoda).

Kako je već navedeno na poslovima socijalne skrbi zaposleno je 97 radnika. Predviđa se da će nakon izmijenjenog djelokruga rada Ministarstva rada i socijalne skrbi u području socijalne skrbi na tim poslovima i nadalje biti angažirano između 18 do 20 radnika.

Nastavno u tablici 6 daje se okvirni organigram Hrvatskog zavoda za socijalni rad

HRVATSKI ZAVOD ZA SOCIJALNI RAD
- okvirni organigram -

tablica 6

<i>Upravno vijeće</i>	
R A V N A T E L J	
<i>Pomoćnik za poslove socijalnog rada</i>	<i>Pomoćnik za financijske poslove</i>
<i>Stručno vijeće</i>	
<i>Odjeli i odsjeci</i>	
Tajništvo	
Administrativno-tehnički odjel	
<i>Odjel za stručno-analitički rad, istraživanja i izdavačku djelatnost</i>	<i>Odjel za financije, statističku i informatizaciju</i>
<i>Odsjek za obitelj, te djecu i mlade uskraćenu u roditeljskoj skrbi</i>	<i>Odsjek za osobe s tjelesnim i mentalnim oštećenjima</i>
<i>Odsjek za maloljetničku delinkvenciju, poremećaje u ponašanju i ovisnosti</i>	<i>Odsjek za duševno bolesne i druge marginalne grupe nesposobne za skrb o sebi</i>
<i>Odsjek za starije osobe</i>	<i>Odsjek za materijalno ugrožene osobe</i>

Polazeći od stajališta da se ovaj preustroj temelji na preuzimanju zatečenih radnika Ministarstva rada i socijalne skrbi, bez novog zapošljavanja i bez dodatnih sredstava u odnosu na dosadašnja, to znači da okvirni organigram podrazumijeva 75 do 80 radnika budućeg Zavoda.

5. Prema članku 51. Nacrta otvara se mogućnost rada obiteljskog doma koju djelatnost bi obavljale fizičke osobe, kao profesionalno samostalno obavljanje djelatnosti, kojima bi se troškovi smještaja smatrali prihodom koji podliježe oporezivanju. Ovim prijedlogom omogućilo bi fizičkim osobama koje bi dobile takvo odobrenje samostalno formiranje cijena smještaja, zapošljavanje radnika i veći dio obitelji udomitelja kod kojih je sada smješteno do 5 korisnika profesionalizirali bi samostalno ovu djelatnost. S obzirom da se cijena smještaja u udomiteljsku obitelj kreće u visini od 1.600,00 do 2.200,00 kuna, a cijena smještaja u ustanovi socijalne skrbi od 3.500,00 do 5.000,00 kuna, daje se mogućnost fizičkim osobama da samostalno formiraju cijenu smještaja koja bi bila u svakom slučaju između cijena smještaja u udomiteljskoj obitelji i cijena smještaja u ustanovi socijalne skrbi.

Ovim prijedlogom povećao bi se broj korisnika koji bi se smjestio u obiteljski dom sa nižom cijenom smještaja, a što bi moralo rezultirati smanjenju broja korisnika u ustanovama socijalne skrbi koji smještaj je znatno skuplji.

6. Odredba članka 67. Nacrta odnosi se na državne nagrade za socijalni i humanitarni rad. Prema procjeni

Novčana nagrada za životno djelo iznosila bi 40.000,00 kn.

Godišnja nagrada iznosila bi 15.000,00 kn, po nagradi. potrebno je osigurati dodatna sredstva u iznosu od 125.000,00 kuna godišnje.

VI. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA

Prilaže se tekst Nacrta prijedloga zakona, s obrazloženjem.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI

Članak 1.

U Zakonu o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", broj 73/97, 27/01, 59/01 i 82/01) u članku 2. stavku 1. točke 1., 2., 4. i 6. mijenjaju se i glase:

"1. Samac je osoba koja nema obitelj ili živi bez članova obitelji.

2. Obitelj čine bračni drugovi, djeca i drugi srodnici koji zajedno žive, privređuju i troše ostvarene prihode obitelji. Dijete iz članka 24. podstavak 2. ovoga Zakona smatra se članom obitelji.

4. Samohranim roditeljem smatra se roditelj koji nije u braku i ne živi u izvanbračnoj zajednici, a sam skrbi i uzdržava svoje dijete.

6. Korisnik je osoba ili obitelj koja ostvaruje prava iz socijalne skrbi po osnovi ovoga Zakona."

Članak 2.

U članku 5. stavku 2. iza riječi: "skrbi" umjesto točke, stavlja se zarez i dodaju se riječi: "i Hrvatski zavod za socijalni rad".

Članak 3.

Iza članka 6.a dodaju se novi članci 6.b i 6.c koji glase:

"Članak 6.b

Sredstva za ostvarivanje prava socijalne skrbi iz članka 12. ovoga Zakona, osim prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja, osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 6.c

(1) Sredstva za financiranje Hrvatskog zavoda za socijalni rad i domova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska osiguravaju se u državnom proračunu."

Članak 4.

U članku 9. stavku 1. iza riječi: "novčanu" stavlja se zarez i dodaje se riječ: "savjetodavnu".

Članak 5.

U članku 10. stavku 2. točki 1. iza riječi: "bolesno dijete" stavlja se zarez i dodaju se riječi: "dijete žrtva obiteljskog ili drugog nasilja".

U točki 2. iza riječi: "trajnih" dodaju se riječi: "ili privremenih".

Članak 6.

U članku 16. stavku 2. točki 2. u podstavku 4. iza riječi: "godina" stavlja se zarez i dodaju se riječi: "odnosno do završetka redovnog školovanja".

Članak 7.

Članak 19. mijenja se i glasi:

"Ako samac ili obitelj u vrijeme donošenja prvostupanjske odluke o ostvarivanju prava na pomoć za uzdržavanje ostvaruje drugačiji ukupni mjesečni prihod zbog zaposlenja ili stjecanja prihoda na drugi način, odnosno prestanka zaposlenja ili gubitka prihoda stečenog na drugi način, visina pomoći za uzdržavanje utvrđuje se kao razlika između sredstava za uzdržavanje utvrđenih prema članku 16. ovoga Zakona i prihoda ostvarenog u vrijeme donošenja prvostupanjske odluke."

Članak 8.

U članku 20. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Poljoprivredniku i članu njegove obitelji, koji obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje te na temelju poljoprivredne djelatnosti ima prijavljeno obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje, prosječni mjesečni prihod utvrđuje se prema poreznoj prijavi ili prema rješenju nadležne porezne uprave o godišnjem paušalnom iznosu poreza na dohodak.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na poljoprivrednika koji je stariji od 65 godina i živi sam, kao ni na obitelj koja obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a svi članovi obitelji su stariji od 65 godina."

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 4. iza riječi: "doplatak za djecu" dodaju se riječi: "državna potpora za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, osim dohodovne potpore, ostvarene po posebnim propisima,".

Članak 9.

U članku 21. u podstavku 4. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se podstavci 5. i 6. koji glase:

"- ima u vlasništvu registrirano osobno vozilo, osim ako centar za socijalnu skrb utvrdi da vozilo služi za potrebe prijevoza člana obitelji-korisnika prava na doplatu za pomoć i njegu ili osobne invalidnine propisane ovim zakonom, većeg broja djece, starije teško pokretne osobe ili za zadovoljenje neke druge osnovne životne potrebe,

- ima u vlasništvu ili suvlasništvu stan, kuću ili drugi objekt koji ne služi njemu ili članu obitelji za podmirenje osnovnih stambenih potreba."

Članak 10.

U članku 23. riječi: "ako je" zamjenjuju se riječima: "ako nije", a riječi: "te odbije ponuđeno zaposlenje neovisno o stručnoj spremi" zamjenjuju se riječima: "ili ako je prijavljena kod službe za zapošljavanje a odbije ponuđeno zaposlenje neovisno o stručnoj spremi u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka".

Članak 11.

U članku 24. podstavku 2. dodaju se na kraju teksta riječi: "a najduže do navršene 26. godine života,".

Članak 12.

U članku 31. stavku 1. na kraju teksta umjesto točke, stavlja se zarez i dodaju riječi: "odnosno nezaposleni radno sposoban korisnik dužan je svaki mjesec dostaviti dokaze o urednoj prijavi nadležnoj službi za zapošljavanje."

Članak 13.

Članak 32. mijenja se i glasi:

"(1) Pravo na pomoć za uzdržavanje miruje za vrijeme dok se samac ili član obitelji nalazi na vojnoj obvezi, na bolničkom liječenju, u pritvoru, na izdržavanju kazne zatvora ili boravku u inozemstvu, u neprekidnom trajanju do 2 mjeseca.

(2) Pravo na pomoć za uzdržavanje prestaje samcu ili članu obitelji ako je na bolničkom liječenju, izdržavanju kazne zatvora, u inozemstvu, dulje od roka utvrđenog u stavku 1. ovoga članka, ako tijekom jednog mjeseca preko polovicu vremena boravi u inozemstvu, kao i korisniku koji je na smještaju u udomiteljskoj obitelji ili u domu socijalne skrbi, ili mu je u svezi sa školovanjem u cijelosti osigurano besplatno stanovanje i prehrana."

Članak 14.

U članku 33. iza riječi: "rješenja" riječi: "kojim se ukida pravo" zamjenjuju se riječima: "o prestanku prava".

Članak 15.

Članak 37. briše se.

Članak 16.

U članku 38. dodaju se stavci 4. i 5., koji glase:

"(4) Samcu ili obitelji koji se griju na kruta goriva mogu se za nabavku ogrjeva odobriti novčana sredstva jednom godišnje ili osigurati ogrjev u naravi, u visini ili opsegu koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave.

(5) Odluku iz stavka 4. ovoga članka nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave donijet će najkasnije do 30. rujna za tekuću godinu."

Članak 17.

U članku 40. iza riječi: "rođenja djeteta", dodaju se riječi: "školovanja djeteta", a riječi: "ili drugih nevolja" zamjenjuju se riječima: "i sl."

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Korisniku pomoći za uzdržavanje može se jednom godišnje odobriti jednokratna pomoć za nabavku obveznih školskih udžbenika za učenika osnovne i srednje škole, ako se to pravo ne ostvaruje po drugoj osnovi."

Članak 18.

U članku 42. dodaju se i stavci 3. i 4. koji glase:

"(3) Centar za socijalnu skrb dužan je uz zahtjev za davanje prethodne suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka priložiti socijalno-anamnestičke podatke o samcu ili obitelji čiji se zahtjev rješava te ocjenu opravdanosti zadovoljenja potrebe radi koje se podnosi zahtjev.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi dužno je riješiti po zahtjevu za davanje prethodne suglasnosti u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka. "

Članak 19.

U članku 43. stavku 1. podstavku 3. iza riječi: "ako" dodaju se riječi: "prosječni mjesečni".

U stavku 2. iza riječi: "doplatak za" riječ: "tuđu", briše se.

Članak 20.

Članak 44. mijenja se i glasi:

"Pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu ima teže tjelesno ili mentalno oštećena ili teže psihički bolesna osoba ili osoba s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, te slijepa ili gluha osoba koja nije osposobljena za samostalan život i rad, a u smanjenom iznosu osoba potpuno lišena poslovne sposobnosti ako nema teže tjelesno ili mentalno oštećenje ili težu psihičku bolest ili teže trajne promjene u zdravstvenom stanju, te slijepa ili gluha osoba, iako je prihod po članu obitelji odnosno prihod samca veći od prihoda utvrđenog u članku 43. ovoga Zakona."

Članak 21.

Članak 48. mijenja se i glasi:

"Osoba kojoj je temeljem ugovora o smještaju osiguran stalni ili tjedni smještaj u domu socijalne skrbi, kojem nije osnivač Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave, može ostvariti pravo na doplatu za pomoć i njegu ".

Članak 22.

U članku 49. dodaje se stavak 1. koji glasi:

"(1) Pravo na doplatu za pomoć i njegu nema dijete čiji roditelj koristi porodni dopust ili dopust do sedme godine života djeteta radi njege toga djeteta. "

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Članak 23.

U članku 53. u stavku 1. iza riječi: "dijete" riječi: "koristi poludnevni smještaj" zamjenjuju se riječima: "je na poludnevnom ili cjelodnevnom boravku".

Članak 24.

U članku 55. iza riječi: "osoba s" dodaje se riječ: "težim", a riječi: "a čije je" zamjenjuje se riječima: "ako je takvo".

Članak 25.

U članku 56. stavku 3. iza riječi: "Zakona" umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: "kao ni iznos koji osoba ostvaruje na temelju propisa o obiteljskim odnosima od zakonskog obveznika uzdržavanja (alimentacija) i obiteljska mirovina".

Članak 26.

U članku 58. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Dnevnim boravkom iz stavka 1. ovoga članka smatra se boravak u trajanju od 4 i više sati tijekom dana".

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: "osim ako je smještena u dom za samostalno stanovanje s tim da osobnom invalidninom sudjeluje u plaćanju troškova smještaja."

Članak 27.

U članku 62. u podstavku 4. umjesto riječi: "i" stavlja se zarez, a u podstavku 5. iza riječi: "boravak" umjesto točke stavlja se riječ: "i" te dodaje podstavak 6. koji glasi: "- organizirano stanovanje."

Članak 28.

U članku 68. stavku 1. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se riječi: " ili kad je to iz drugih razloga u interesu djece ili mlađih punoljetnih osoba."

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se i djeci i odraslim osobama - žrtvama obiteljskog nasilja."

Članak 29.

Iza članka 68. dodaje se novi članak 68.a koji glasi:

"Članak 68.a

U sklopu organiziranog stanovanja korisniku se osigurava stanovanje uz nadzor stručne osobe tijekom dana, savjetovanje, praćenje tijekom kretanja izvan stana, te druge potrebne usluge."

Članak 30.

U članku 70. iza riječi: "samoposluživanja" dodaju se riječi: "ili drugih razloga zbog kojih se skrb o toj osobi, privremeno ili trajno, ne može osigurati na drugi način."

Članak 31.

U članku 73. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Osobi iz članka 72. ovoga Zakona kojoj u cijelosti troškove smještaja snosi Zavod, stalni smještaj osigurava se, u pravilu, u domu socijalne skrbi treće kategorije."

Članak 32.

U članku 75. stavku 1. riječi: "do 72." zamjenjuju se riječima: "do 74."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Ako se osobi iz članka 68. do 74. ovoga Zakona ne može osigurati skrb izvan vlastite obitelji u domu socijalne skrbi koje je osnivač Republika Hrvatska, centar za socijalnu skrb može je smjestiti u dom socijalne skrbi čiji osnivač nije Republika Hrvatska kao i kod pravne ili fizičke osobe koja pruža skrb izvan vlastite obitelji, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom".

Članak 33.

U članku 78. riječi: "podmirenje troškova ogrjeva" zamjenjuju se riječima: "podmirenje troškova smještaja u učenički dom".

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Centar za socijalnu skrb može odobriti pomoć za podmirenje troškova ogrjeva pod uvjetima i na način uređen odlukom jedinice područne (regionalne) samouprave."

Članak 34.

Naziv glave IV. mijenja se i glasi: "IV. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI", i dodaje se novi članak 78.a koji glasi:

"Članak 78.a

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju:

- ustanove socijalne skrbi,
- vjerske zajednice, udruge i druge pravne osobe,
- udomiteljske obitelji,
- obiteljski dom,
- fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost."

Članak 35.

U članku 79. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

"1. Hrvatski zavod za socijalni rad, ".

Dosadašnje točke 1., 2. i 3. postaju točke 2., 3. i 4.

Članak 36.

Iza članka 80. dodaje se novi podnaslov koji glasi: "1. Hrvatski zavod za socijalni rad" i članci 80.a, 80.b, 80.c, 80.d, 80.e, 80.f, 80.g i 80.h koji glase:

"Članak 80.a

(1) Ovim Zakonom osniva se Hrvatski zavod za socijalni rad, javna ustanova socijalne skrbi.

(2) Osnivačka prava nad Hrvatskim zavodom za socijalni rad (u daljnjem tekstu: Zavod) ima Republika Hrvatska i provodi ih ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drukčije određeno.

(3) Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

(4) Zavod je pravna osoba.

(5) Zavod obavlja djelatnost nadzora, unapređenja, razvoja, istraživanja i praćenja, te financijske poslove, koji se odnose na socijalnu skrb, zaštitu djece, braka, obitelji i osoba pod skrbištvom te humanitarnu djelatnost.

(6) Zavod ima upravno vijeće, ravnatelja i stručno vijeće, a može imati i druga stručna i savjetodavna tijela čiji se sastav, osnivanje i poslovi utvrđuju statutom Zavoda.

(7) Uredbom Vlade Republike Hrvatske utvrdit će se:

- sredstva koja su Zavodu potrebna za osnivanje i početak rada, te način njihova pribavljanja,

- način raspolaganja s dobiti,

- pokrivanje gubitaka Zavoda,

- ograničenja u pogledu stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine Zavoda,

- međusobna prava i obveze osnivača i Zavoda.

(8) Rad Zavoda je javan.

(9) Zavod najmanje jedanput godišnje, a najkasnije do 30. travnja tekuće godine, izvješćuje o svojem radu Vladu Republike Hrvatske i ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

(10) Zavod može započeti s radom:

- kad utvrdi program rada i osigura minimalni broj stručnih i drugih radnika za obavljanje djelatnosti iz članka 80.c ovoga Zakona;

- kad se osiguraju materijalno-tehnički i financijski uvjeti za početak rada Zavoda.

(11) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta iz podstavka 1. i 2. stavka 10. ovoga članka.

Članak 80.b

(1) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske i prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(2) Statutom Zavoda uređuje se naročito:

- ustrojstvo,

- prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja,

- obavljanje stručnih, analitičkih, financijskih, pravnih i njima sličnih poslova,

- i druga pitanja propisana zakonom značajna za rad Zavoda.

(3) Statut Zavoda objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 80.c

(1) U okviru svoje djelatnosti u Zavodu se obavljaju sljedeći poslovi kao javne ovlasti:

- provođenje stručnog nadzora centara za socijalnu skrb;
- provođenje inspekcijskog i stručnog nadzora domova socijalne skrbi, centara za pomoć i negu i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove socijalne skrbi u skladu s odredbama ovoga Zakona;
- postupanje po predstavkama i pritužbama u svezi ostvarivanja skrbi izvan vlastite obitelji u domovima socijalne skrbi, odnosno kod drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove socijalne skrbi u skladu s odredbama ovoga Zakona;
- predlaganje standarda u ustanovama socijalne skrbi i njihova kategorizacija;
- obavljanje poslova u svezi informiranja javnosti o djelatnosti socijalne skrbi;
- provođenje postupaka davanja koncesije ili davanja u zakup objekata u vlasništvu Republike Hrvatske radi obavljanja djelatnosti socijalne skrbi;
- poslovi u svezi pokretanja postupka naknade štete Zavodu od korisnika prava iz socijalne skrbi i zabilježbe tražbine.

(2) U okviru djelatnosti Zavoda obavljaju se i drugi poslovi, a osobito:

- praćenje stanja i poduzimanje mjera radi unapređenja stručnog rada i metoda socijalnog rada u ustanovama socijalne skrbi;
- organiziranje, provođenje i poticanje različitih oblika stručnog usavršavanja;
- osiguravanje suradnje stručnih, znanstvenih, vladinih i nevladinih ustanova i udruga u zemlji i inozemstvu;
- davanje poticaja za izradu nacrtu prijedloga zakona i uredbi, njihovih izmjena i dopuna te provedbenih propisa,
- planiranje potreba za osnivanje ustanova socijalne skrbi;
- provođenje istraživanja i izdavanje stručnih publikacija;
- uspostavljanje i razvijanje međunarodne suradnje u području socijalne skrbi,
- analitičko-planske poslove, te poslove evidencije i statistike;
- poslovi informatizacije djelatnosti socijalne skrbi;
- izrada prijedloga objedinjenih zahtjeva za osiguravanje sredstava u državnom proračunu i sudjelovanje u pripremi državnog proračuna za djelatnost socijalne skrbi;
- priprema i usuglašavanje izrade financijskih planova ustanova socijalne skrbi kojih je osnivač Republika Hrvatska i njihovo izvršavanje;
- utvrđivanje cijena usluga ustanova socijalne skrbi kojih je osnivač Republika Hrvatska;
- poslovi kapitalnog ulaganja, investicije i investicijsko održavanje u ustanovama socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska;

- provođenje kontrole namjenskog korištenja sredstava u ustanova socijalne skrbi kojih je osnivač Republika Hrvatska i drugih ustanova socijalne skrbi, te pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi a sufinanciraju se iz državnog proračuna;
- sklapanje ugovora o međusobnim odnosima s osnivačima ustanova socijalne skrbi, odnosno s predstavnicima pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u svezi pružanja usluga skrbi izvan vlastite obitelji;
- računovodstveno-knjigovodstveni poslovi za ustanove socijalne skrbi u dijelu koji se odnose na njihovo financiranje iz državnog proračuna;
- provedba međunarodnih donacija i zajmova (projekata) u djelatnosti socijalne skrbi;
- obavljanje i drugih poslova utvrđenih statutom Zavoda.

Članak 80.d

(1) Zavodom upravlja upravno vijeće u skladu s odredbama ovoga Zakona, statuta i drugih općih akata Zavoda.

(2) Upravno vijeće ima 7 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske i to:

- 4 člana na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu skrb,
- 1 člana na prijedlog Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom,
- 1 člana na prijedlog Savjeta za razvoj civilnog društva iz reda nevladinih udruga,
- 1 člana na prijedlog Hrvatskog novinarskog društva.

(3) Predsjednika i zamjenika predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća.

(4) Mandat članova upravnog vijeća traje četiri godine.

(5) Upravno vijeće donosi poslovnik o radu natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

(6) Član upravnog vijeća može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

- sam zatraži razrješenje,
- ne ispunjava dužnosti člana,
- izgubi sposobnost obnašanja dužnosti,
- svojim ponašanjem povrijedi ugled Zavoda.

(7) Upravno vijeće Zavoda:

- donosi program rada i utvrđuje razvoj Zavoda na prijedlog ravnatelja te nadzire njihovo izvršavanje,
- donosi financijski plan Zavoda,

- odlučuje o raspolaganju imovinom u skladu sa statutom Zavoda i zakonom,
- donosi statut Zavoda uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske i prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi,
- odlučuje o drugim pitanjima rada i poslovanja Zavoda u skladu sa statutom Zavoda i zakonom.

(8) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti upravnog vijeća, te način donošenja odluka upravnog vijeća utvrđuju se statutom Zavoda, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 80.e

- (1) Zavod ima ravnatelja.
- (2) Ravnatelj Zavoda ima dva pomoćnika.
- (3) Ravnatelja Zavoda i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske, na temelju javnog natječaja, po prijedlogu ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.
- (4) Za ravnatelja Zavoda i pomoćnika ravnatelja Zavoda može biti imenovan hrvatski državljanin, koji ima visoku stručnu spremu, najmanje 10 godina radnog iskustva na stručnim poslovima u djelatnosti socijalne skrbi i položen stručni ispit ili je oslobođen od obveze polaganja stručnog ispita, odnosno nije dužan polagati stručni ispit u skladu s odredbama članka 166. ovoga Zakona, a nije pravomoćno osuđen za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv dostojanstva osobe i morala, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine te kazneno djelo protiv Republike Hrvatske.
- (5) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi može razriješiti ravnatelja Zavoda prije isteka vremena na koje je imenovan.
- (6) Odredbe iz stavka 5. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na razrješenje pomoćnika ravnatelja.
- (7) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi razriješit će ravnatelja i pomoćnika ravnatelja u slučajevima i na način utvrđen odredbama Zakona o ustanovama, i ako:

- je pravomoćno osuđen za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv dostojanstva osobe i morala, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, te kazneno djelo protiv Republike Hrvatske,
- na bilo koji način onemogućava obavljanje djelatnosti Zavoda u skladu sa zakonom i statutom Zavoda.

- (8) Ravnatelj Zavoda je odgovoran za zakonitost rada Zavoda.

(9) Ravnatelj Zavoda:

- predlaže program rada Zavoda i odgovoran je za njegovo ostvarivanje,
- vodi poslovanje Zavoda,
- predstavlja i zastupa Zavod,
- predlaže nacrt statuta i drugih općih akata Zavoda,
- sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava odlučivanja,
- podnosi izvještaj o radu i poslovanju Zavoda,
- obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom Zavoda.

(10) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornost pomoćnika ravnatelja Zavoda utvrđuju se statutom i drugim općim aktima Zavoda."

Članak 80.f

- (1) Stručno vijeće Zavoda čine svi stručni radnici Zavoda.
- (2) Ravnatelji i njegovi pomoćnici mogu prisustvovati sjednicama Stručnog vijeća.
- (3) Stručno vijeće raspravlja i daje ravnatelju Zavoda mišljenja i stručne prijedloge o:

- stručnim pitanjima koja se odnose na djelatnost Zavoda,
- ustroju Zavoda,
- potrebi stručnog usavršavanja stručnih radnika Zavoda,
- drugim pitanjima vezanim za stručni rad Zavoda utvrđenim statutom Zavoda.

Članak 80.g

Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi provodi inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem općih i pojedinačnih akata Zavoda, kao i nadzor nad stručnim radom Zavoda.

Članak 80.h

(1) Radnici koji rade na stručnim i financijskim poslovima za koje je općim aktom Zavoda utvrđena viša i visoka stručna sprema zasnivaju radni odnos na temelju prethodno provedenog javnog natječaja koji se mora, osim u Narodnim novinama, objaviti i u jednom dnevnom tisku.

(2) Ako se radni odnos zasniva s radnikom iz stavka 1. ovoga članka koji je u službi u ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi, javni natječaj nije potrebno provoditi već se radni odnos zasniva na temelju sklopljenog sporazuma između Zavoda i ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi."

Članak 37.

Podnaslov, ispred članka 81., "1. Centar za socijalnu skrb" mijenja se i glasi: "2. Centar za socijalnu skrb".

Članak 38.

U članku 85. stavku 4. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se riječi: "ili je oslobođen od obveze polaganja stručnog ispita u skladu s odredbama ovoga Zakona i provedbenog propisa."

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

"(6) Ravnatelj centra koji je prije imenovanja u tom centru najmanje jednu godinu obavljao poslove u okviru svoje stručne spreme nakon razrješenja ima se pravo vratiti na poslove koje je obavljao prije imenovanja ili druge odgovarajuće poslove."

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 39.

Podnaslov, ispred članka 93., "2. Dom socijalne skrbi" mijenja se i glasi: "3. Dom socijalne skrbi".

Članak 40.

U članku 93. stavku 1. točki b) iza riječi: "psihički bolesne odrasle osobe," dodaju se riječi: "osobe kojima je potrebna stacionarna ili palijativna skrb,".

Dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Način i opseg zdravstvene zaštite koja se provodi u ustanovama socijalne skrbi i troškove provedbe te zdravstvene zaštite propisat će ministar nadležan za poslove socijalne skrbi uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo."

Članak 41.

U članku 96. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"(4) Ako osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka osnivaju podružnicu doma ili proširuju ili mijenjaju djelatnost doma ili podružnice na odgovarajući način primjenjuju se odredbe stavka 2. i 3. ovoga članka i članak 97. ovoga Zakona."

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 42.

U članku 100. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"(5) Odredbe članka 85. stavka 6. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se i kod razrješenja ravnatelja doma."

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 43.

U članku 105. stavku 2., članku 109. stavku 1. i 2. i članku 113. stavku 2. riječi: "županijski ured" zamjenjuju se riječima: "ured državne uprave u županiji".

Članak 44.

Podnaslov, ispred članka 106., "3. Centar za pomoć i njegu" mijenja se i glasi: "4. Centar za pomoć i njegu".

Članak 45.

Iza članka 113. naziv glave "V. UDOMITELJSKA OBITELJ" briše se i dodaje se novi podnaslov "5. Udomiteljska obitelj".

Članak 46.

U članku 114. stavku 2. iza riječi "najviše" riječi: "10 osoba." zamjenjuju se riječima "5 osoba, uključujući i osobe smještene po drugoj osnovi."

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

"(3) Ako udomitelj živi sam, može skrbiti, u pravilu, samo o jednom djetetu ili osobi iz članka 70. ovoga Zakona ili o najviše tri odrasle ili starije osobe.

(4) Uvjete iz stavka 1. ovoga članka i postupak za odobravanje, obnavljanje i gubitak dozvole za obavljanje udomiteljstva propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi."

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 5. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: "te izdaje dozvolu za obavljanje udomiteljstva koja se obnavlja svake dvije godine."

Članak 47.

Iza članka 114. dodaje se novi članak 114.a. koji glasi:

"Članak 114.a

(1) Za obitelj koja ispunjava uvjete iz članka 114. ovoga Zakona prije prijema na smještaj prvog korisnika, a potom najmanje jednom godišnje, obvezan je tečaj koji organizira Zavod.

(2) Tečaj iz stavka 1. ovoga članka obvezan je i za stručnog radnika koji u centru za socijalnu skrb radi na poslovima udomiteljstva."

Članak 48.

U članku 115. stavak 4. briše se.

Članak 49.

U članku 118. stavku 2. iza riječi: "i udomitelja," riječi: "te obveze udomitelja," brišu se.

U stavku 4. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: "te redovito, najmanje dva puta godišnje, izvještavati centar za socijalnu skrb o svim bitnim životnim okolnostima korisnika prema obrascu kojeg izrađuje Zavod."

Članak 50.

U članku 119. stavku 2. iza riječi: "utvrđuje" riječi: "ministar nadležan za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječima: "Upravno vijeće Zavoda".

U stavku 3. iza riječi: "poreza" stavlja se točka, a riječi: "za udomitelje u čiju je obitelj smješteno do pet osoba" brišu se.

Članak 51.

Iza članka 120. dodaje se novi podnaslov "6. Obiteljski dom" i članak 120.a koji glasi:

"Članak 120.a

(1) Obiteljski dom pruža skrb izvan vlastite obitelji za najmanje 6, a najviše 20 korisnika.

(2) Odobrenje za pružanje usluga obiteljskog doma izdaje se jednom punoljetnom članu - predstavniku obiteljskog doma, koji može zaposliti radnike ovisno o broju smještenih osoba u skladu s propisanim uvjetima.

(3) Obiteljski dom organizira se u pravilu u objektu u kojem živi predstavnik obiteljskog doma.

(4) Predstavnik obiteljskog doma koji osigurava skrb odraslim ili starijim osobama mora imati najmanje srednju stručnu spremu, a poslove obiteljskog doma obavljat će kao profesionalnu djelatnost.

(5) Predstavnik obiteljskog doma koji osigurava skrb djeci ili osobama iz članka 70. ovoga Zakona mora imati najmanje srednju stručnu spremu pedagoškog, medicinskog ili drugog društvenog usmjerenja i baviti se isključivo tim poslovima.

(6) Na obiteljski dom i predstavnika obiteljskog doma primjenjuju se odredbe članka 115. i 116. ovoga Zakona.

(7) Članovi obitelji mogu obavljati usluge obiteljskog doma i bez zasnivanja radnog odnosa, ako ispunjavaju propisane uvjete iz stavka 8. ovoga članka.

(8) Uvjete u pogledu prostora, opreme i potrebnog broja i vrste radnika koje osim predstavnika obiteljskog doma mora imati obiteljski dom, propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(9) Odredbe članka 104.-105., članka 114.a., članka 118. stavka 4., članaka 124.-125., članaka 128.-129. točka 1. i 2., članaka 130. stavak 1. -131. i članka 134-135. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju i na pružanje usluga obiteljskog doma."

Članak 52.

Ispred članka 121., naziv glave "VI. SAMOSTALNO OBAVLJANJE SOCIJALNE SKRBI KAO PROFESIONALNE DJELATNOSTI" briše se i dodaje se novi podnaslov "7. Samostalno obavljanje socijalne skrbi kao profesionalne djelatnosti".

Članak 53.

U članku 134. stavku 1. točki 2. riječi: "ministarstvom nadležnim za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječju: "Zavodom".

U stavku 2. ovoga članka riječi: "ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječju: "Zavod".

Članak 54.

Članak 135. mijenja se i glasi:

"Ustanove socijalne skrbi te pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u svezi s uvjetima korištenja električne energije, vodoopskrbe i odvodnje te drugih komunalnih usluga i naknada izjednačene su s kućanstvima."

Članak 55.

Glava, ispred članka 136., "VII. NADLEŽNOST I POSTUPAK" mijenja se i glasi: "V. NADLEŽNOST I POSTUPAK".

Članak 56.

Članak 136. mijenja se i glasi:

"U postupku rješavanja o pravima iz socijalne skrbi primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku i metode stručnog socijalnog rada, ako zakonom nije drukčije određeno."

Članak 57.

U članku 141. stavku 2. riječi: "kod kojega je dijete smješteno odlukom centra za socijalnu skrb ili" zamjenjuju se riječima: "s kim dijete živi prema odluci".

U stavku 3. riječ: "živi" zamjenjuje se riječima: "pretežno boravi".

U stavku 4. riječi: "oduzeto pravo na čuvanje i odgoj" zamjenjuju se riječima: "oduzeto pravo da živi s djetetom i odgaja ga".

U stavku 5. riječi: "oduzeto roditeljsko pravo" zamjenjuju se riječima: "oduzeta roditeljska skrb".

Članak 58.

Članak 143. mijenja se i glasi:

"(1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi odlučuje o izuzeću ravnatelja centra za socijalnu skrb ili o istodobnom izuzeću ravnatelja i stručnih radnika. Ako uslijed izuzeća ravnatelja ili istodobnog izuzeća ravnatelja i stručnih radnika centar za socijalnu skrb ne može dalje postupati ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi odredit će drugi centar za socijalnu skrb za nadležno postupanje.

(2) Ravnatelj centra za socijalnu skrb odlučuje o izuzeću stručnog radnika ili voditelja ureda, podružnice ili druge organizacijske jedinice centra za socijalnu skrb. Ako nadležni ured, podružnica ili druga organizacijska jedinica centra za socijalnu skrb zbog izuzeća stručnog radnika ili voditelja ureda, podružnice ili druge organizacijske jedinice centra za socijalnu skrb ne može dalje postupati, ravnatelj centra za socijalnu skrb odredit će drugi ured, podružnicu ili drugu organizacijsku jedinicu centra za nadležno postupanje.

(3) Ako tijelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka donese zaključak o izuzeću centra za socijalnu skrb, ureda, podružnice ili druge organizacijske jedinice centra za socijalnu skrb, osim za postupak koji je u tijeku i u kojem se traži izuzeće, zaključkom o izuzeću može se odrediti da se izuzeće odnosi i za sve daljnje postupke, sve dok razlozi za izuzeće traju."

Članak 59.

U članku 147. stavku 1. iza riječi: "skrbi" dodaju se riječi: "ili drugih prava po posebnim propisima", a iza riječi: "skrb" dodaju se riječi: ", odnosno druga nadležna služba,".

U stavku 2. iza riječi: "iz socijalne skrbi," dodaju se riječi: "odnosno drugih prava po posebnim propisima", a iza riječi: "poslove socijalne skrbi" dodaju se riječi: ", odnosno drugo nadležno tijelo drugog stupnja po posebnim propisima".

Članak 60.

U članku 151. riječi: "ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječima: "Zavod".

Članak 61.

Glava, ispred članka 157., "VIII. STRUČNI DJELATNICI" mijenja se i glasi: "VI. STRUČNI RADNICI".

Članak 62.

U članku 159. dodaju se novi stavci 5. i 6. koji glase:

"(5) Ne može se primiti u radni odnos na radno mjesto stručnog radnika osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv dostojanstva osobe i morala, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine te kazneno djelo protiv Republike Hrvatske.

(6) Odredbe stavka 5. ovoga članka ne odnose se na osobu kod koje je u skladu s odredbama Kaznenog zakona nastupila rehabilitacija po sili zakona."

Članak 63.

U članku 162. stavku 2. riječi: " 1.ovoga članka" zamjenjuju se riječima: "članka 161. stavka 1. ovoga Zakona".

Članak 64.

U članku 166. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Nije dužan polagati stručni ispit stručni radnik koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti iz područja društvenih znanosti i biomedicine i zdravstva u onim poljima, odnosno granama koje imaju dodirne točke sa socijalnom djelatnošću ili položen pravosudni ispit ili državni stručni ispit u skladu s propisima o državnim službenicima ili je tijekom obavljanja državne službe iz područja socijalne skrbi oslobođen od obveze polaganja državnog stručnog ispita."

U stavku 3. iza riječi: "struci" dodaju se riječi: "a od toga pretežno u djelatnosti socijalne skrbi", a riječi: "ako posebnim zakonom nije drukčije određeno" brišu se, a iza riječi: "staža" briše se zarez i stavlja se točka.

Članak 65.

U članku 167. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Sadržaj programa stručnog usavršavanja, kriterije i postupak izbora projekata koji će se financirati sredstvima državnog proračuna, kao i godišnji program stručnog usavršavanja stručnih radnika u socijalnoj skrbi donosi ravnatelj Zavoda uz prethodno mišljenje Upravnog vijeća Zavoda. "

Članak 66.

Članak 168. mijenja se i glasi:

"(1) Rad stručnih radnika iz članka 157. i 158. ovoga Zakona se ocjenjuje.

(2) Stručni radnici iz stavka 1. ovoga članka mogu napredovati u struci i stjecati položajna zvanja mentora i savjetnika.

(3) Ocjenu iz stavka 1. ovoga članka donosi ravnatelj svake godine najkasnije do 30. studenoga za prethodnih 12 mjeseci.

(4) Ocjena se donosi na temelju uspješnosti u izvršavanju javnih ovlasti i drugih stručnih poslova, stručnog usavršavanja, sudjelovanja na stručnom skupu uz pisani prilog i objavljivanja stručnih radova.

(5) Ocjene su "ne zadovoljava", "uspješan" i "naročito uspješan".

(6) O ocjeni ravnatelj donosi rješenje na koje stručni radnik ima pravo prigovora stručnom vijeću ustanove u roku 8 dana od dana dostave rješenja, a o kojem je stručno vijeće dužno odlučiti u roku od 15 dana od dana primitka prigovora.

(7) Ako je ravnatelj ustanove socijalne skrbi stručni radnik iz članka 157. i 158. ovoga Zakona, njegov rad se ocjenjuje svake godine najkasnije do 30. studenoga za prethodnih 12 mjeseci.

(8) O ocjeni iz stavka 7. ovoga članka odluku donosi upravno vijeće ustanove, uz prethodno mišljenje stručnog vijeća ustanove, na koju ravnatelj ima pravo prigovora ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

(9) Odredbe stavka 2., 4. i 5. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na ocjenjivanje rada ravnatelja ustanove socijalne skrbi.

(10) Stručni radnici visoke stručne spreme iz članka 157. i 158. ovoga Zakona, te ravnatelj ustanove ako je stručni radnik, može se unaprijediti u zvanje mentora i savjetnika pod uvjetima i na način propisan pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi."

Članak 67.

Iza članka 168. dodaje nova glava "VII. DRŽAVNA NAGRADA ZA SOCIJALNI I HUMANITARNI RAD" i članak 168.a koji glasi:

"Članak 168.a

(1) Državna nagrada za socijalni i humanitarni rad (u daljnjem tekstu: nagrada) najviše je priznanje što ga Republika Hrvatska dodjeljuje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju socijalne skrbi i humanitarne djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

(2) Nagrada se dodjeljuje stručnim i javnim radnicima u socijalnoj ili humanitarnoj djelatnosti, te ustanovi socijalne skrbi, pravnoj ili fizičkoj osobi koja obavlja poslove socijalne skrbi.

(3) Nagrada se dodjeljuje kao godišnja nagrada i nagrada za životno djelo.

(4) Godišnje se dodjeljuju tri nagrade u obliku medalje, povelje i u novcu.

(5) Godišnja nagrada dodjeljuje se za neprekidno višegodišnje uspješno djelovanje u području socijalne skrbi i humanitarne djelatnosti, a može se dodijeliti i za pojedino izuzetno stručno ostvarenje.

(6) Ustanovi socijalne skrbi, pravnoj ili fizičkoj osobi koja obavlja poslove socijalne skrbi dodjeljuje se godišnja nagrada u obliku povelje.

(7) Nagrada za životno djelo dodjeljuje se pojedincu za trajan doprinos razvoju i unapređenju socijalne skrbi i humanitarne djelatnosti.

(8) Godišnje se dodjeljuje jedna nagrada za životno djelo u obliku medalje, povelje i u novcu.

(9) O dodjeli nagrada iz stavka 3. ovoga članka odlučuje Odbor državne nagrade za socijalnu skrb i humanitarnu djelatnost.

(10) Odbor ima predsjednika i 6 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske iz reda istaknutih stručnih i javnih radnika koji se bave socijalnom ili humanitarnom djelatnošću, na prijedlog ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(11) Sredstva za dodjeljivanje nagrade i materijalne troškove, svake godine osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske i vode se na računu ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(12) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi Pravilnikom o Državnoj nagradi za socijalnu skrb i humanitarnu djelatnost pobliže će propisati uvjete za dodjelu nagrade, izgled medalje i povelje, način rada Odbora, te druga pitanja u svezi s nagradom."

Članak 68.

Glava, ispred članka 169., "IX. NADZOR" mijenja se i glasi: "VIII. NADZOR".

Članak 69.

U članku 170. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Stručni nadzor nad radom centra za socijalnu skrb obavlja Zavod.

(3) Način provođenja stručnog nadzora i njegov sadržaj, te uvjete koje moraju ispunjavati ovlašteni stručni radnici Zavoda za provođenje stručnog nadzora utvrdit će se odlukom koju donosi upravno vijeće Zavoda, uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi."

Članak 70.

U članku 171. točki 6. riječ: "pokrenuti" u cijelom tekstu zamjenjuje se riječju: "predložiti".

Članak 71.

Članak 173. mijenja se i glasi:

"(1) Zavod provodi inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem zakona i drugih propisa, općih i pojedinačnih akata u djelatnosti socijalne skrbi, kao i nadzor nad stručnim radom doma socijalne skrbi, centra za pomoć, obiteljskog doma i njegu i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove socijalne skrbi.

(2) Način provođenja stručnog nadzora i njegov sadržaj, te uvjete koje moraju ispunjavati ovlašteni stručni radnici Zavoda za provođenje stručnog nadzora utvrdit će se

odlukom koju donosi upravno vijeće Zavoda, uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(3) Zdravstveni, sanitarni i prosvjetni inspekcijski nadzor nad radom doma socijalne skrbi u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu, prehranu, odgoj i obrazovanje korisnika obavlja zdravstvena, sanitarna i prosvjetna inspekcija."

Članak 72.

U članku 174. riječi: "državni službenici ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječima: "drugi stručni radnici Zavoda", a na kraju teksta briše se točka i dodaju se riječi: "(u daljnjem tekstu: inspektori)."

Članak 73.

Članak 175. mijenja se i glasi:

"(1) Za inspektora se može imenovati stručni radnik iz članka 157. ovoga zakona, visoke stručne spreme koji ima položen državni stručni ispit u skladu s propisima o državnim službenicima ili je oslobođen od obveze polaganja stručnog ispita u skladu s odredbama članka 166. ovoga Zakona, odnosno prema propisima o državnim službenicima, a ima najmanje pet godina radnog staža u struci.

(2) Za višeg inspektora se može imenovati stručni radnik iz stavka 1. ovoga članka ako ima najmanje deset godina radnog staža u struci.

(3) Za inspektora iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se imenovati osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv dostojanstva osobe i morala, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine te kazneno djelo protiv Republike Hrvatske.

(4) Odredbe stavka 3. ovoga članka ne odnose se na osobu kod koje je u skladu s odredbama Kaznenog zakona nastupila rehabilitacija po sili zakona.

(5) Inspektore imenuje ravnatelj Zavoda, a postupak imenovanja uređuje se statutom Zavoda. "

Članak 74.

U članku 182. stavku 1. riječi: " ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječima:"ravnatelju Zavoda".

Članak 75.

U članku 183. stavku 1. iza brojke: "182." dodaju se riječi: "stavka 2.i 3.", a u podstavku 1. iza brojke: "97." stavlja se zarez i dodaju se brojke: "105., 113."

Dodaju se novi podstavci 2. i 3. koje glase:

"- zabrani rada udomiteljskoj obitelji koja smještava osobe bez dozvole iz stavka 5. članka 114. ovoga Zakona ili smještava veći broj osoba od broja utvrđenog u stavku 2. članka 114. ovoga Zakona.

- zabrani rada obiteljskog doma koji smještava bez odobrenja iz stavka 2. i 9. članka 120.a ovoga Zakona, odnosno smještava veći broj osoba od propisanog u stavku 1. članka 120.a ovoga Zakona."

Dosadašnji podstavak 2. postaje podstavak 4.

Članak 76.

Glava, ispred članka 184., " X. TROŠKOVI SMJEŠTAJA IZVAN VLASTITE OBITELJI" mijenja se i glasi: "IX. TROŠKOVI SMJEŠTAJA IZVAN VLASTITE OBITELJI".

Članak 77.

U članku 186. riječ: "smještaja" zamjenjuje se riječju: "skrbi izvan vlastite obitelji".

Članak 78.

U članku 188. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Cijena usluga i način plaćanja skrbi izvan vlastite obitelji za korisnika kojem je to pravo priznato rješenjem centra za socijalnu skrb u domu socijalne skrbi kojem osnivač nije Republika Hrvatska, odnosno kod pravne ili fizičke osobe koja obavlja skrb izvan vlastite obitelji u skladu s ovim Zakonom, utvrdit će se ugovorom kojeg sklopi Zavod i osnivač doma, odnosno predstavnik pravne i fizičke osobe."

U stavku 2. riječi: "ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječju: Zavod".

Članak 79.

U članku 190. u stavku 1. riječ: "plaćati" zamjenjuje se riječju: "podmirivati", iza riječi: "prihodima" briše se riječ: "i", stavlja se zarez, a iza riječi: "sredstvima" dodaju riječi: "i imovinom".

U stavku 3. iza riječi: "potreba" briše se točka i dodaju se riječi: "ili ako ima suglasnost osnivača doma u kojem je smješten, smještaj može podmiriti svojom imovinom".

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"(4) Ako korisnik podmiruje smještaj svojom imovinom za domove kojih je osnivač Republika Hrvatska postupak procjene vrijednosti imovine provodi Zavod."

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje novi stavak 5. riječi: "ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječima: "Zavoda".

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 6. i 7.

Članak 80.

Glava, ispred članka 196., "XI. NAKNADA ŠTETE" mijenja se i glasi: "X. NAKNADA ŠTETE".

Članak 81.

U članku 197., 198., 200., 201. i 202. riječi: "Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi" zamjenjuje se riječju: "Zavod" u odgovarajućem padežu.

Članak 82.

U članku 197. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Za slučaj smrti korisnika pomoći za uzdržavanje ili stalnog smještaja Zavod ima pravo na povrat isplaćenih iznosa od njegovih nasljednika."

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"(4) Zavod ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime pomoći za uzdržavanje ili stalnog smještaja, od osoba koje su po zakonu dužne uzdržavati korisnika, ako je tijekom

ispitnog postupka koji je prethodio donošenju rješenja o priznavanju tog prava nedvojbeno dokazano da ga te osobe neosnovano ne uzdržavaju ili su neopravdano odbile njegovo uzdržavanje."

Članak 83.

U članku 198. riječi: "prema tablicama aktuarske matematike koju utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi" zamjenjuju se riječima: "a na svotu tražbine, na ime naknade štete, Zavod ima pravo na zateznu kamatu koja teče od idućega dana nakon isteka roka određenog u pozivu odgovornoj osobi da naknadi štetu."

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Pri utvrđivanju prava na naknadu štete primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obveznim odnosima, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona."

Članak 84.

U članku 202. u stavku 2. riječi: "putem Državnog pravobranitelja" brišu se.

Članak 85.

Glava, ispred članka 203., "XII. KAZNENE ODREDBE" mijenja se i glasi: "XI. KAZNENE ODREDBE".

Članak 86.

U članku 203. stavku 1. točki 1. iza brojke: "97" briše se riječ: "i" i dodaje se brojka: "105.," a iza brojke: "109" dodaju se brojke: "113., 114.,120.a i 123.".

U točki 10. iza brojke: "1." dodaju se riječi: "i 114.a".

U točki 11. brojka: "10." zamjenjuje se brojkom: "5", a riječi: "stavak 2."brišu se.

Članak 87.

Glava, ispred članka 208., "XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE" mijenja se i glase: "XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE".

Članak 88.

(1) Odrasla i starija osoba koja je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostvarila pravo na skrb izvan vlastite obitelji temeljem rješenja centra za socijalnu skrb ili temeljem ugovora, ostvaruje to pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona u domu u kojem je zatečena na smještaju, u okviru broja smještajnih mjesta ugovorenih između ministarstva nadležnog za poslove socijalnu skrb i osnivača doma socijalne skrbi.

(2) Ako sredstva, kojima osoba iz stavka 1. ovoga članka podmiruje troškove svoga smještaja, nisu dostatna za plaćanje cijene smještaja, centar za socijalnu skrb odlučit će o plaćanju troškova u skladu s odredbama članka 26. i 190. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", broj 73/97, 27/01, 59/01 i 82/01) i ovoga Zakona.

Članak 89.

(1) Udomitelji koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi dužni su uskladiti svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz članka 46. ovoga Zakona.

(2) Ako udomitelji ispunjavaju propisane uvjete za pružanje usluga obiteljskog doma dužni su se uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Udomitelji koji pružaju usluge smještaja temeljem ugovora sklopljenim sa centrom za socijalnu skrb dužni su završiti tečaj iz članka 47. ovoga Zakona.

(4) Zavod je dužan organizirati tečaj iz stavka 3. ovoga članka u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 90.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu u skladu s odredbom članka 36. (80.a) ovoga Zakona najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Upravno vijeće Zavoda imenovat će Vlada Republike Hrvatske najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu uredbe iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Upravno vijeće Zavoda donijet će statut Zavoda i pravilnik o unutarnjem redu Zavoda najkasnije u roku od 30 dana, a druge opće akte Zavoda u roku od 60 dana od dana njegova imenovanja.

(4) Natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja Zavoda objavit će se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu statuta Zavoda.

Članak 91.

(1) Danom početka rada Zavoda, temeljem konačnog rješenja o ispunjavanju uvjeta za početak rada Zavoda, u skladu s odredbom članka 36. (80.a) ovoga Zakona, Zavod preuzima poslove Uprave za financijsko-gospodarske poslove Ministarstva rada i socijalne skrbi i njezinu arhivu i dokumentaciju, a temeljem sporazuma sklopljenim s Ministarstvom rada i socijalne skrbi preuzet će odgovarajući broj službenika i namještenika Uprave za financijsko-gospodarske poslove, Uprave socijalne skrbi i Tajništva Ministarstva rada i socijalne skrbi.

(2) U skladu s pravilnikom o unutarnjem redu Zavoda, Zavod će rasporediti na odgovarajuće poslove službenike i namještenike iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 92.

Vlada Republike Hrvatske donijet će Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva rada i socijalne skrbi najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 93.

(1) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će propise iz članka 40., 46., 51., 66. i članka 67. ovoga Zakona u roku od 3 mjeseca od dana stupnja na snagu ovoga Zakona.

(2) Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donijet će odluku iz članka 33. ovoga Zakona u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka primjenjivat će se, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, odredbe članaka 22.-23. Pravilnika o odobravanju pomoći za održavanje u obliku zajma, mjerila i obilježja stana potrebnog za zadovoljavanje osnovnih stambenih potreba samca ili obitelji i odobravanju pomoći iz socijalne skrbi ("Narodne novine", broj 29/98 i 117/00).

(4) Upravno vijeće Zavoda donijet će odluku iz članka 50. ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Do donošenja odluke iz stavka 4. ovoga članka primjenjivat će se, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, odredbe Odluke o visini mjesečne naknade u udomiteljsku obitelj ("Narodne novine", broj 82/02).

(6) Upravno vijeće Zavoda donijet će odluke iz članka 69. i 71. ovoga Zakona u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 94.

U cijelom tekstu Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", broj 73/97, 27/01, 59/01 i 82/01) riječ: "djelatnik" u različitim padežima zamjenjuje se riječju: "radnik" u odgovarajućem padežu.

U članku 4. stavku 2. riječ: "koje" zamjenjuje se riječju: "koji", a u članku 64. riječ: "tjelesnog" zamjenjuje se riječju: "tjednog".

Članak 95.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi.

Članak 96.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O B R A Z L O Ž E N J E
ODREDBI PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI

Člankom 1.

- u točki 1. ispravljena je tiskarska greška,
- u točki 2. pojašnjava se da je obitelj zajednica članova koji zajedno žive, ali i privređuju i troše ostvarene prihode,
- u točki 4. i 6. pojašnjavaju se norme.

Člankom 2. - prenosi se dio javnih ovlasti u svezi s nadzorom djelatnosti s tijela državne uprave na novu javnu ustanovu, Hrvatski zavod za socijalni rad, koja se osniva temeljem ovoga Zakona.

Člankom 3. – dodaju se novi članci kojim se propisuje koje se ustanove socijalne skrbi i prava iz socijalne skrbi financiraju iz državnog proračuna, a koje ustanove i prava se financiraju iz drugih izvora.

Člankom 4. - proširuje se djelovanje nevladinih udruga, vjerskih zajednica i drugih pravnih osoba u ostvarivanju socijalne skrbi putem savjetodavnog rada.

Člankom 5. - pobliže se navode pojedine skupine korisnika.

Člankom 6. – uz maloljetne osobe u istom postotku određuje se visina pomoći za uzdržavanje i za mlade osobe dok su na redovnom školovanju što uključuje i studiranje.

Člankom 7. – na jasniji način je formulirana dosadašnja odredba članka 19. kojom je centru za socijalnu skrb dana mogućnost da prije donošenja prvostupanjskog rješenja može uzeti u obzir promijenjene okolnosti (zapošljavanje i stjecanje prihoda ili gubitak zaposlenja i prihoda) pa za izračun pomoći za uzdržavanje može uračunati te prihode, a ne prihode ostvarene u tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnijet zahtjev koji se u pravilu uračunavaju pri izračunu pomoći.

Člankom 8. - izmjenom i dopunom stavka 2. propisano je kako se utvrđuje prosječni mjesečni prihod poljoprivrednika i člana njegove obitelji koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a propisano je da se određeni državni poticaji u poljoprivredi ne smatraju prihodom na temelju kojeg se utvrđuju uvjeti za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi poljoprivrednika.

Člankom 9. – vlasništvo registriranog motornog vozila je izrijekom navedeno razlogom za isključenje prava na pomoć za uzdržavanje, osim u izuzetnim slučajevima, stoga što su troškovi održavanja (gorivo, servisiranje, registracija i osiguranje) godišnji izdatak koji premašuje iznos pomoći za uzdržavanje.

Također je izrijekom propisano kao razlog za isključenje prava na pomoć za uzdržavanje i vlasništvo ili suvlasništvo stana, kuće ili drugog objekta koji je višak stambenog prostora budući da se njegovim najmom mogu ostvariti dodatna sredstva za život.

Člankom 10. – ovom se izmjenom izrijekom propisuje da se nezaposlene osobe koje nisu uredno prijavljene kod službe za zapošljavanje ili su prijavljene, ali odbiju zaposlenje, neovisno o stručnoj spremi, u roku 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva, ne mogu ostvariti pomoć za uzdržavanje.

Člankom 11. – dopunom drugog podstavka ovoga članka preciznije je određeno da dijete od 15 godina života do završetka redovnog školovanja, a najduže do navršene 26. godine života, nije dužno biti prijavljeno nadležnoj službi za zapošljavanja kao preduvjet za ostvarivanje pomoći za uzdržavanje. Ovim rješenjem željelo se zaštititi djecu od 15 do 18 godine života koji ne pohađaju redovnu školu od obveze prijavljivanja nadležnoj službi za zapošljavanje, odnosno onu koja su na redovnom školovanju do kraja školovanja, a najduže do navršene 26. godine života.

Člankom 12. - njegovom dopunom htjela se pojačati kontrola nezaposlenih radno sposobnih korisnika pomoći za uzdržavanje vezano za njihovu redovnu prijavu službi za zapošljavanje, odnosno da se na vrijeme poduzmu mjere (gubitak prava na pomoć za uzdržavanje), ako eventualno odbije zaposlenje.

Člankom 13. - precizira se u kojim situacijama pravo na pomoć za uzdržavanje miruje, a kada prestaje, što pojednostavljuje primjenu u praksi.

Člankom 14. - poboljšanje odredbe.

Člankom 15. - brisana odredba uređuje iste okolnosti kao i dopuna članka 21., a kako se sukladno primjeni članka 39. ovoga Zakona, na odgovarajući način primjenjuje članak 21. i na pomoć za podmirenje troškova stanovanja, više nema potrebe za ovom normom jer bi se ponavljala.

Člankom 16. - decentralizirano je i odlučivanje o visini i opsegu pomoći, budući da financiranje pomoći za ogrjev osigurava jedinica područne (regionalne) samouprave (decentralizirano od 1. 7. 2001.). Vlada Republike Hrvatske svake godine do 30. rujna za tekuću godinu donosi odluku o minimalnim financijskim standardima za decentralizirana prava, pa jedinice područne (regionalne) samouprave do istog datuma donijet će i svoju odluku ako osiguravaju podmirenje ove pomoći u većem opsegu od utvrđenih minimalnim standardima.

Člankom 17. – od 1993. godine Vlada Republike Hrvatske je za svaku narednu školsku godinu svojim odlukom odobrivala posebna sredstva za nabavu školskih knjiga socijalno ugroženim učenicima, budući da ta vrsta pomoći nije bila propisana Zakonom o socijalnoj skrbi. Stoga, da se sredstva za ovu namjenu osiguraju pravodobno kao redovna sredstva socijalne skrbi, te da se prije početka svake školske godine ne mora donositi posebna odluka, odnosno da centri za socijalnu skrb mogu pravodobno odobriti ovu pomoć, ona je propisana ovim Zakonom.

Člankom 18. – propisuje se koja je obvezna dokumentacija koju centar za socijalnu skrb mora dostaviti ministarstvu nadležnom za socijalnu skrb radi davanja suglasnosti za ostvarivanje uvećane jednokratne pomoći. Na ovaj način izbjeći će se odugovlačenje postupka i učestalo traženje dopune dokumentacije. Također je propisan rok u kojem Ministarstvo rada i socijalne skrbi mora riješiti o zahtjevu za davanje prethodne suglasnosti.

Člankom 19. - poboljšanje norme.

Člankom 20. – izmjenom ove norme izrijekom se navode koje osobe vezano za njihova oštećenja mogu ostvariti doplatka za pomoć i njegu u punom ili smanjenom iznosu neovisno o njihovom ostvarenom prihodu, bez provođenja posebnog postupka vještačenja tih osoba, te se propisuje da će doplatka za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o prihodima, ostvarivati i slijepe i gluhe osobe koje nisu osposobljene za samostalan život i rad, a u smanjenom iznosu ako su osposobljene za samostalan život i rad.

Člankom 21. - ovom izmjenom omogućava se ostvarivanje doplatka za pomoć i njegu osobama koje same u cijelosti plaćaju smještaj u ustanovama kojim osnivač nije Republika Hrvatska i koje su smještene ugovorom o smještaju (a ne rješenjem centra za socijalnu skrb).

Člankom 22. - djetetu čiji roditelj ostvaruje pravo na dopust do sedme godine života djeteta radi njegove njege na teret sredstava socijalne skrbi osigurana je cjelodnevna pomoć i njega. Stoga bi ostvarivanje doplatka za pomoć i njegu bilo dvostruko izdvajanje sredstava za istu namjenu.

Člankom 23. i 24. - poboljšanje norme.

Člankom 25. – dopunom ove norme kojom se osobna invalidnina ne umanjuje za ostvarenu alimentaciju ili obiteljsku mirovinu nastoji se postići kvalitetnije i pravednije novčano zbrinjavanje osoba s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem te tako olakšati obitelji skrb o njima u vlastitoj obitelji.

Člankom 26. – izmjenom i dopunom ovoga članka određeno je što se smatra dnevnim boravkom, te je propisano da će osoba koja je smještena u dom za samostalno stanovanje i nadalje ostvarivati pravo na osobnu invalidninu.

Člankom 27. – ovom dopunom proširuje se način ostvarivanja skrbi izvan vlastite obitelji. Naime, u praksi su se pojavile nove usluge koje se pružaju pojedinim kategorijama korisnika pa se ovom normom samo slijedi i propisuje već postojeća praksa te omogućuje da se i ti novi oblici skrbi mogu i formalno provoditi.

Člankom 28. – ovom dopunom navodi se da se skrb osigurava i djeci i mlađim punoljetnim osobama za koje se utvrdi da postoji interes za osiguranje skrbi izvan vlastite obitelji te djeci i odraslim osobama-žrtvama obiteljskog nasilja.

Člankom 29. - pobliže se određuju usluge koje se osiguravaju korisniku u sklopu organiziranog stanovanja.

Člankom 30. - ovim rješenjem se omogućava smještaj osobama navedenim u čl. 70 i u drugim nužnim okolnostima kao što je privremeni smještaj za vrijeme odsutnosti roditelja i sl.

Člankom 31. - ovom dopunom propisuje se da će se osobu, kojoj se smještaj u cijelosti plaća sredstvima državnog proračuna, u pravilu smještavati u dom socijalne skrbi treće kategorije.

Člankom 32. - ovom izmjenom omogućuje se smještaj osoba iz članka 68. do 74. Zakona temeljem rješenja centra za socijalnu skrb i u domovima socijalne skrbi kojima nije osnivač Republika Hrvatska, odnosno kod drugih pravnih ili fizičkih osoba koje pružaju skrb izvan vlastite obitelji, a što se u praksi ukazalo potrebnim.

Člankom 33. - Ovom odredbom izostavlja se mogućnost podmirivanja troškova ogrijeva na način uređen propisom ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, jer se radi o pomoći za koju sredstva osigurava jedinica područne (regionalne) samouprave te ju se ovlašćuje da uredi uvjete i način ostvarivanja te pomoći. Istim člankom se centru za socijalnu skrb daje mogućnost da u određenim slučajevima može dijete smjestiti u đачki dom koji nije ustanova socijalne skrbi. U dosadašnjoj praksi je bilo takvih situacija u kojima je takav smještaj bio neophodan pa se odobravao temeljem posebnih suglasnosti iako za takvo postupanje nije postojala pravna osnova. Ovom izmjenom to bi se sustavno riješilo.

Člankom 34. - ovom izmjenom se na novi način ustrojava obavljanje djelatnosti socijalne skrbi uvođenjem obiteljskog doma. Uvođenjem obiteljskog doma, bez osnivanja doma kao ustanove socijalne skrbi, reguliralo bi se pružanje skrbi izvan vlastite obitelji kod obitelji koja bi pružala smještaj većem broju korisnika (6-20), u pravilu u vlastitom objektu. Naime, nositelji odobrenja za pružanje usluga obiteljskog doma morati će ispunjavati propisane uvjete u pogledu prostora, radnika, opreme i sl. Ovim rješenjem dala bi se mogućnost sadašnjim udomiteljskim obiteljima koje u sklopu "udomiteljstva" pružaju skrb za najviše 20 korisnika. Također im je otvorena mogućnost zapošljavanja radnika ili uključivanja odraslih članova njegove obitelji u obavljanje poslova obiteljskog doma.

Člankom 35. - ovom dopunom ustrojava se nova ustanova socijalne skrbi: Hrvatski zavod za socijalni rad.

Člankom 36. – u skladu s izrađenim projektom preustroja Ministarstva rada i socijalne skrbi, te sukladno Prijedlogu strategije razvitka Republike Hrvatske " Hrvatska u 21. stoljeću - Strategija razvitka mirovinskog sustava i sustava socijalne pomoći i socijalne skrbi ", koju je Hrvatski sabor podržao Zaključkom od 14. lipnja 2002., i stručnim stajalištima potpore iz prethodno provedenih javnih rasprava u ustanovama, strukovnim udrugama i sindikatima u djelatnosti socijalne skrbi, a u cilju podizanja razine učinkovitosti sustava socijalne skrbi, ocjenjeno je da je potrebno osnovati Hrvatski zavod za socijalni rad i to ex lege. Zavod bi obrađivao podatke i informacije na razini cijelog sustava, obavljao nadzor i analize, evaluacije mjera, pripremao prijedloge za unapređenje djelatnosti, pokretao programe edukacije, koncipirao socijalne programe, zakone, provedbene propise i druge propise.

Osnivanjem Zavoda odvojili bi se poslovi upravljanja od poslova upravnog odlučivanja i na taj način bi se omogućilo da jedna specijalizirana ustanova planira i provodi stručnu edukaciju u djelatnosti socijalne skrbi i unapređuje socijalni, odnosno stručni rad u djelatnosti. Također bi se postigla kvalitetnija i učestalija komunikacija s ustanovama iz sustava socijalne skrbi, te stvorili uvjeti za obavljanje istraživačkih poslova u djelatnosti. Zavod bi obavljao stručni nadzor nad centrima za socijalnu skrb, a zbog učinkovitijeg i kvalitetnijeg nadzora, u Zavodu bi se objedinili poslovi stručnog i inspekcijskog nadzora, te

kontrole namjenskog trošenja sredstava u domovima socijalne skrbi, centrima za pomoć i njegu i drugim i pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju poslove socijalne skrbi.

Budući da bi Zavod djelovao na području cijele države, osnivačka prava nad Zavodom imala bi Republika Hrvatska. Uređeno je da članove upravnog vijeća imenuje Vlada Republike Hrvatske (dio članova po prijedlogu ministra rada i socijalne skrbi, a dio članova po prijedlogu Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, Savjeta za razvoj civilnog društva, te Hrvatskog novinarskog društva). Zavod bi dostavljao najmanje jedanput godišnje izvješće o svojem radu Vladi Republike Hrvatske i ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi. Djelatnost Zavoda financirala bi se iz državnog proračuna i iz drugih izvora u skladu sa Zakonom o ustanovama i Uredbom Vlade Republike Hrvatske kojom će se urediti pojedina pitanja u svezi osnivanja Zavoda.

Člankom 37. – mijenja se brojčana oznaka podnaslova.

Člankom 38. – u stavku 1. ovoga poboljšava se tekst koji je propisivao da ravnatelj mora imati položen stručni ispit, kao i kad ga nije dužan položiti. Također je propisano da stručne osobe koje su u radnom odnosu u centru, i koje su temeljem javnog natječaja imenovane za ravnatelja, nakon razrješenja s položaja ravnatelja imaju pravo vratiti se na svoje poslove koje su obavljali prije imenovanja ili druge odgovarajuće poslove.

Člankom 39. – mijenja se brojčana oznaka podnaslova.

Člankom 40. – dopunom ove norme uvodi se nova vrsta doma za odrasle osobe (za osobe kojima je potrebna stacionarna ili palijativna skrb), a ujedno se utvrđuje obveza propisivanja načina i opsega zdravstvene zaštite koja se provodi u ustanovama socijalne skrbi te troškovi provedbe.

Člankom 41. – pojašnjava se način postupanja osnivača u slučaju kada osnivaju podružnicu ili proširuju ili mijenjaju djelatnost doma.

Člankom 42. – utvrđuje se mogućnost povratka razriješenog ravnatelja na poslove koje je obavljao u domu prije stupanja na dužnost ravnatelja na način kako je to utvrđeno i za ravnatelja centra za socijalnu skrb.

Člankom 43. – usklađivanje naziva državnih tijela u županiji.

Člankom 44. – mijenja se brojčana oznaka podnaslova.

Člankom 45. – 49. – detaljnije se razrađuju odredbe o udomiteljstvu, kao vrste skrbi izvan vlastite obitelji, i to propisivanjem izdavanja dozvola za obavljanje udomiteljstva,

obveznog tečaja prije smještavanja korisnika u njihovu obitelj, te smanjivanjem mogućeg broja smještenih osoba, posebice djece i osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem. Budući da se zbog nerealiziranih zahtjeva za skrb izvan vlastite obitelji, posebno institucionalne skrbi, povećavaju potrebe za smještajem u udomiteljskim obiteljima, i da se zbog toga smještavaju korisnici i u obitelji koje nemaju primjerene uvjete (dosadašnjim odredbama Zakona dozvoljena je široka diskrecijska ocjena centra za socijalnu skrb u svezi davanja ocjene da li se neka obitelj može baviti udomiteljstvom) pokazalo se neophodno potrebnim dati ovlaštenje ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi da propiše uvjete za obavljanje udomiteljstva, a na temelju kojih će centri za socijalnu skrb izdavati dozvole za rad koje će se obnavljati svake dvije godine.

Člankom 50. - prenašanje ovlaštenjima na novo ustrojenu Zavod.

Člankom 51. - omogućavanjem djelovanja obiteljskog doma socijalne skrbi riješilo bi se sadašnje postojanje "udomiteljskih" obitelji koje smještavaju i više od 20 korisnika, osobito starijih osoba. Propisivanjem uvjeta poboljšao bi se ovaj oblik skrbi, a obitelji ne bi morale osnivati dom socijalne skrbi po Zakonu o ustanovama koji zbog ustroja obveznih tijela (ravnatelj, Upravno vijeće, stručno vijeće) te većeg broja stručnih radnika i zahtjevnijeg prostora i opreme za rad poskupljuje cijenu usluga i traži dodatna sredstva od osnivača.

Člankom 52. – briše se glava i dodaje se novi podnaslov.

Člankom 53. - prenašanje ovlaštenja na novo ustrojenu Zavod.

Člankom 54.- osim ustanova socijalne skrbi u svezi plaćanja električne energije i drugih komunalnih usluga i naknada, izjednačene su s kućanstvima i sve druge pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi. Naime, do sada se npr. pučke kuhinje nisu mogle izjednačiti s kućanstvima u plaćanju navedenih troškova.

Člankom 55. – mijenja se brojčana oznaka glave.

Člankom 56. – poboljšanje teksta.

Člankom 57. - usklađivanje s Obiteljskim zakonom.

Člankom 58. – poboljšanje dosadašnje odredbe kojom nije jasno određeno kada i kojom tijelu se može zahtjev za izuzeće podnijeti i postupanje po takvim zahtjevima. Također je uređena mogućnost izuzeća ustrojbenih jedinica centra za socijalnu skrb (podružnica ili ureda) o čemu odlučuje ravnatelj centra. Odredbe o izuzeću dopunjene su stavkom 3. kojim je uređeno da se izuzeće odnosi i na sve daljnje postupke sve dok postoje razlozi za izuzeće, što

je osobito važno u situacijama kada stranka učestalo podnosi zahtjeve, primjerice vezano za pravo na jednokratnu pomoć iz socijalne skrbi ili privremenu odluku s kojim roditeljem će dijete živjeti iz obiteljsko-pravne zaštite.

Člankom 59. - budući da je posebnim propisima određena stvarna nadležnost tijela vještačenja u sustavu socijalne skrbi radi ostvarivanja i drugih prava (zdravstvena zaštita zdravstveno neosiguranih osoba s prebivalištem u RH zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju - Zakon o zdravstvenom osiguranju; pojedini korisnici doplatka za djecu - Zakon o doplatku za djecu; poseban program za djecu s posebnim potrebama u predškolskim ustanovama (vrtići) - Zakon o predškolskom odgoju) trebalo je uskladiti odredbe ovog Zakona s odredbama posebnih propisa.

Člankom 60. - prenašanje ovlaštenjima na novo ustrojenu Zavod.

Člankom 61.- mijenja se brojčana oznaka glave.

Člankom 62. – za zasnivanje radnog odnosa sa stručnim djelatnicima u djelatnosti socijalne skrbi propisan je posebni uvjet - da nisu pravomoćno osuđeni za neka kaznena djela, budući da imaju status javnih službenika od kojih veći broj obavlja odgovorne i složene poslove temeljem javnih ovlaštenja, posebno iz područja obiteljsko-pravne ili kaznenopravne zaštite.

Člankom 63. - ispravka greške

Člankom 64. – dosadašnjim odredbama je određeno da se oslobađaju polaganja stručnog ispita stručni djelatnici koji imaju zvanje magistra ili doktora znanosti bez navođenja iz kojeg područja imaju magisterij ili doktorat. Stoga se izmjenom ove odredbe taj nedostatak otklonio. Također je dodano da se oslobađaju od obveze polaganja stručnog ispita oni stručni djelatnici koji su radili u državnoj upravi na poslovima socijalne skrbi, a oslobođeni su od obveze od polaganja državnog ispita (pretežno djelatnici koji su preko 10 godina radili u državnoj službi na stručnim poslovima iz područja socijalne skrbi).

U svezi postupka oslobađanja od obveze polaganja stručnog ispita dodano je da stručni radnik, uz 10 godina radnog staža u struci, mora imati od tih 10 godina radnog staža veći dio u djelatnosti socijalne skrbi.

Člankom 65. –ovom izmjenom odredbe daje se ovlaštenje ravnatelju Zavoda da odlukom utvrdi godišnji program stručnog usavršavanja stručnih radnika u djelatnosti socijalne skrbi i da odredi kriterije i postupak izbora projekata koji će se financirati iz državnog proračuna. Naime, važećim zakonom nije propisano ovlaštenje za donošenje takve odluke.

Člankom 66. - ovom izmjenom članka daje se mogućnost da se ocjenjuje rad ravnatelja ustanove socijalne skrbi, kao i mogućnost ravnatelju i stručnim radnicima visoke stručne spreme za napredovanje u zvanje mentora ili savjetnika.

Također je propisano da će se podzakonskim aktom preciznije urediti postupak i uvjeti za unapređenje stručnih radnika u zvanje mentora i savjetnika.

Člankom 67. – prvi put u djelatnosti socijalne skrbi i humanitarnoj djelatnosti uvodi se mogućnost dodjele godišnje nagrade i nagrade za životno djelo kao najvećeg priznanja što ga Republika Hrvatska dodjeljuje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju socijalne skrbi i humanitarne djelatnosti u Republici Hrvatskoj. U jednoj godini dodjeljivale bi se tri godišnje nagrade i jedna nagrada za životno djelo u obliku medalje, povelje i u novcu.

O dodjeli nagrade odlučivao bi Odbor kojeg bi na prijedlog ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi imenovala Vlada Republike Hrvatske. Uvjete za dodjelu nagrade, izgled medalje i povelje, način rada odbora te druga pitanja propisat će ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Člankom 68. – mijenja se brojčana oznaka glave.

Člankom 69. – propisano je da se stručni nadzor nad radom centra za socijalnu skrb prenosi na Zavod, da će se odlukom upravnog vijeća Zavoda, uz suglasnost nadležnog ministarstva, propisati način provođenja stručnog nadzora, sadržaj te uvjete koje moraju ispuniti ovlašteni službenici Zavoda koji će provoditi stručni nadzor.

Člankom 70. – poboljšanje teksta

Člankom 71. – prenose se poslovi inspekcijskog nadzora nad domovima socijalne skrbi s ministarstva na Zavod, a način provođenja stručnog nadzora, sadržaj, te uvjete koje moraju imati stručni radnici za provođenje stručnog nadzora propisat će se odlukom upravnog vijeća Zavoda, uz suglasnost nadležnog ministarstva.

Člankom 72. – prenose se ovlaštenja za provođenje inspekcijskog nadzora stručnim radnicima (inspektori) Zavoda.

Člankom 73. – utvrđuju se uvjeti koje moraju ispuniti inspektori i viši inspektori te postupak njihovoga imenovanja.

Člankom 74. – ovom izmjenom odredbe uređeno je da stručni radnici Zavoda (inspektori) podnose izvješće o svom radu ravnatelju Zavoda.

Člankom 75. –daje se ovlaštenje ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi da može u povodu izvješća inspektora zabraniti rad i udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu ako obavljaju poslove socijalne skrbi bez odobrenja nadležnog tijela ili smještavaju veći broj osoba od dozvoljenog.

Člankom 76. – mijenja se brojčana oznaka glave.

Člankom 77. – poboljšana je norma jer se cijena usluge utvrđuje ovisno o skrbi izvan vlastite obitelji koja se pruža, neovisno o tome da li se usluga pruža u okviru smještaja ili boravka.

Člankom 78. – izmjenom ovih odredbi propisana je mogućnost sklapanja ugovora o međusobnim odnosima, osim s domovima socijalne skrbi kojih osnivač nije Republika Hrvatska, i s drugim pravnim i fizičkim osobama koje pružaju skrb izvan vlastite obitelji sukladno ovome Zakone. Na ovaj način otvara se mogućnost da se korisnici i kod tih osoba smještavaju temeljem rješenja centra za socijalnu skrb.

Naime, dosada su mogle pružati usluge skrbi izvan vlastite obitelji samo onim korisnicima s kojima su neposredno ugovorili međusobna prava i obveze. Budući da je u pojedinim županijama neravnomjerna mreža domova socijalne skrbi pa se u nekim sredinama ne može na zadovoljavajući način osigurati skrb izvan vlastite obitelji, uređenjem mogućnosti sklapanja ugovora o međusobnim odnosima s tim pravnim i fizičkim osobama radi smještaja korisnika socijalne skrbi temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, djelomice će se riješiti ova problematika.

Člankom 79. – uvodi se mogućnost podmirivanja troškova smještaja u domovima socijalne skrbi imovinom korisnika. Naime, u situacijama kada korisnik nema prihoda ili su mu prihodi nedostadni za plaćanje troškova smještaja u domu socijalne skrbi, a ima u vlasništvu neku imovinu ili je to u zajedničkom interesu korisnika i doma, korisnik može podmirivati troškove smještaja svojom imovinom. Centar za socijalnu skrb putem Zavoda procijenit će korisnikovu imovinu i shodno tome odlučiti o izboru doma i vrstama usluga koje će mu se osiguravati u tom domu.

Člankom 80. - mijenja se brojčana oznaka glave.

Člancima 81. –84. poboljšanje normi o naknadi štete. Uvodi se pravo Zavoda da za slučaj smrti korisnika pomoći za uzdržavanje ili stalnog smještaja ima pravo na povrat isplaćenih iznosa od korisnikovih nasljednika. Navedenom odredbom (uz postojeći pravni institut zabilježbe tražbine) željelo se osigurati potraživanje Zavodu u slučaju smrti korisnika navedenih prava socijalne skrbi (kojem su se za vrijeme njegovog života osiguravale isplate

iz sredstava državnog proračuna) da se ti isplaćeni iznosi isplate od njegovih nasljednika, koji nisu doprinosili u uzdržavanju korisnika, a pojavili su se u ostavini kao njegovi nasljednici.

Također se uvodi pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime pomoći za uzdržavanje ili stalnog smještaja od osoba koje su po zakonu dužne uzdržavati korisnika, ako je tijekom ispitnog postupka koji je prethodio donošenju rješenja o priznavanju tog prava nedvojbeno dokazano da ga te osobe neosnovano ne uzdržavaju ili su neopravdano odbile njegovo uzdržavanje. Naime, ovom odredbom daje se pravo Zavodu da izvansudskom nagodbom ili pokretanjem sudskog postupka ostvari povrat od korisnikovih zakonskih obveznika uzdržavanja u visini dospjele tražbine u ukupnoj svoti (na ime isplaćenih pomoći za uzdržavanje ili plaćanja troškova stalnog smještaja) dakle, zbog skrivljenih razloga (zakonski obveznici su dužni uzdržavati osobe sukladno Obiteljskom zakonu, a ako to neopravdano odbiju ili neosnovano ne izvršavaju svoju obvezu, dužni su nadoknaditi štetu u visini dospjele tražbine).

Člankom 85. – mijenja se brojčana oznaka glave.

Člankom 86. – usklađenje kaznenih odredbi s ovim zakonom.

Člankom 87. – mijenja se brojčana oznaka glave.

Člankom 88.– prijelazne i završne odredbe kojima se regulira daljnje korištenje prava na skrb izvan vlastite obitelji smještenim korisnicima u domovima socijalne skrbi temeljem rješenja centra za socijalnu skrb ili ugovora o smještaju u dom više kategorije do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Člankom 89.- propisana je obveza udomiteljima koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi da u roku koji je utvrđen ovim Zakonom usklade svoj rad (kao udomitelji ili kao obiteljski dom) s odredbama ovoga Zakona.

Člankom 90. – propisana je obveza Vladi Republike Hrvatske za donošenje uredbe o osnivanju Zavoda sukladno članku 36. ovoga Zakona, te imenovanje upravnog vijeća Zavoda, donošenje statuta kao i rok u kojem treba raspisati natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja Zavoda.

Člankom 91. – utvrđuje se preustroj u Ministarstvu rada i socijalne skrbi zbog osnivanja Zavoda.

Člankom 92. – utvrđuje se obveza Vladi Republike Hrvatske da donese u određenom roku Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva rada i socijalne skrbi radi novog djelokruga rada i ustroja Ministarstva.

Člankom 93. – utvrđuju se prijelazne i završne odredbe glede važenja propisa te obveze donošenja odluka i pravilnika propisanih ovim Zakonom.

Člankom 94.- ispravljaju se tiskarske greške u tekstu.

Člankom 95. – ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora za izdavanje pročišćenog teksta Zakona o socijalnoj skrbi. osposobljene za samostalan život i rad

Člankom 96. – utvrđuje se datum stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju ovo značenje:

1. Samac je osoba koja nema obitelji ili živi bez članova svoje obitelji.
2. Obitelj čine bračni drugovi, djeca i drugi srodnici koji zajedno žive.
3. Mlađa punoljetna osoba je osoba koja je navršila 21. godinu.
4. Samohranim roditeljem smatra se roditelj koji nije u braku i ne živi u izvanbračnoj zajednici, a sam skrbi za svoju djecu.
5. Udomiteljstvo je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se korisniku osigurava stanovanje, prehrana, čuvanje, odgoj, briga o zdravlju i obrazovanju i njegove druge potrebe.
6. Korisnik je osoba koja ostvaruje prava iz socijalne skrbi.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na bračnu zajednicu primjenjuju se i na izvanbračnu zajednicu.

Članak 4.

(1) Svatko je dužan brinuti se za zadovoljavanje svojih životnih potreba i potreba osoba koje je po zakonu ili po drugoj pravnoj osnovi dužan uzdržavati.

(2) Svatko je svojim radom, приходima i imovinom dužan pridonositi sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu sami o sebi brinuti.

Članak 5.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi i jedinice područne (regionalne) samouprave ustrojavaju i usklađuju djelatnost socijalne skrbi.

(2) Obavljanje djelatnosti socijalne skrbi nadzire ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

(3) Sredstva za obavljanje djelatnosti i ostvarivanje prava socijalne skrbi utvrđenih ovim Zakonom osigurava Republika Hrvatska i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Članak 9.

(1) Vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba mogu sredstvima koja osiguraju za tu namjenu pružati novčanu i drugu pomoć osobama za koje ocjenjuju da im je pomoć potrebna te obavljati djelatnost socijalne skrbi prema ovome Zakonu.

(2) U svrhu iz stavka 1. ovoga članka mogu se osnivati zaklade i fundacije.

Članak 10.

(1) Korisnik socijalne skrbi je samac ili obitelj koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu u mogućnosti ostvariti ih svojim radom ili prihodom od imovine ili iz drugih izvora.

(2) Korisnik socijalne skrbi je i:

1. tjelesno ili mentalno oštećeno ili psihički bolesno dijete te dijete prema kojem je ili bi trebala biti primijenjena mjera obiteljsko ili kaznenopravne zaštite,

2. tjelesno ili mentalno oštećena ili bolesna odrasla osoba, starija, nemoćna i druga osoba koja zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može udovoljiti osnovnim životnim potrebama;

3. druga osoba koja je u nevolji zbog poremećenih odnosa u obitelji, ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima ili zbog drugih oblika društveno neprihvatljivog ponašanja i drugih uzroka.

(3) Korisnik socijalne skrbi iz stavka 2. ovoga članka može biti samac, član obitelji ili obitelj u cjelini.

Članak 16.

(1) Osnovicu na temelju koje se utvrđuje visina pomoći za uzdržavanje određuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Visina pomoći za uzdržavanje utvrđuje se u postotku od osnovice iz stavka 1. ovoga članka i iznosi za:

1. samca	100% osnovice,
2. obitelj za:	
- odraslu osobu	80% osnovice,
- dijete do 7 godina	80% osnovice,
- dijete od 7 do 15 godina	90% osnovice,
- dijete od 15 do 18 godina	100% osnovice.

(3) Iznosi utvrđeni prema stavku 2. ovoga članka povećavaju se ako je korisnik:

- potpuno radno nesposobna odrasla osoba
koja živi sama za 50% osnovice,
- potpuno radno nesposobna odrasla osoba
koja živi u obitelji za 30% osnovice,
- trudnica nakon 12 tjedana trudnoće
i roditelja do 2 mjeseca nakon
poroda za 50% osnovice,
- dijete samohranog roditelja za 25% osnovice.

(4) Visina pomoći za uzdržavanje za korisnika koji ostvaruje doplatka za djecu može iznositi računavajući i iznos toga doplatka u postotku od osnovice iz stavka 1. ovoga članka najviše za:

- obitelj do šest članova 800% osnovice,
- obitelj od sedam do devet članova 1000% osnovice,
- obitelj od deset i više članova 1200% osnovice,

(5) Kao iznos doplatka za djecu iz stavka 4. ovoga članka povećavaju se i za iznose za koje je uvećan doplatka za djecu u postocima utvrđenim propisima o doplatku za djecu i za sveukupan iznos doplatka utvrđenog za djecu s težim oštećenjima zdravlja.

Članak 19.

Ako samac ili obitelj u vrijeme donošenja prvostupanjske odluke o ostvarivanju prava na pomoć za uzdržavanje ostvaruje za 10% viši ili niži mjesečni prihod od iznosa utvrđenog prema članku 18. ovoga Zakona, visina pomoći izračunava se na temelju tog prihoda.

Članak 20.

(1) Prihodima u smislu članaka 18. i 19. ovoga Zakona smatraju se sva financijska i materijalna sredstva koja samac ili obitelj ostvari po osnovi rada, mirovine, prihoda od imovine ili na drugi način.

(2) U prihode iz stavka 1. ovoga članka ne računava se pomoć za podmirenje troškova stanovanja, novčana naknada za tjelesno oštećenje, doplatka za pomoć i njegu, ortopedski dodatak, osobna invalidnina, a iznos prihoda umanjuje se za iznos koji na temelju propisa o obiteljskim odnosima član obitelji plaća za uzdržavanje osobe koja nije član te obitelji.

Članak 21.

Pravo na pomoć za uzdržavanje nema samac niti član obitelji koji:

- može sam sebe uzdržavati,
- ne želi tražiti uzdržavanje od osobe koja ga je dužna uzdržavati na temelju propisa o obiteljskim odnosima, osim ako centar za socijalnu skrb utvrdi da zakonski obveznik uzdržavanja nije u mogućnosti davati uzdržavanje,
- ne želi ostvariti uzdržavanje na temelju sklopljenog ugovora o doživotnom uzdržavanju, a nije pokrenuo postupak za raskid tog ugovora,
- može osigurati uzdržavanje po drugoj osnovi.

Članak 23.

Smatra se da u smislu članka 21. ovoga Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako je uredno prijavljena kod službe za zapošljavanje te odbije ponuđeno zaposlenje neovisno o stručnoj spremi, odnosno ako ima prilike makar privremenim, sezonskim, povremenim i sličnim poslovima ostvariti sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili ostvariti druge prihode.

Članak 24.

Odredbe iz članka 23. ovoga Zakona ne odnose se na:

- potpuno radno nesposobnu osobu,
- dijete od 15. do navršene 18. godine života, odnosno do završetka redovnog školovanja,
- trudnicu nakon 12 tjedana trudnoće i roditelju do dva mjeseca nakon poroda, te roditelja koji čuva i odgaja dijete do godinu dana života, blizance do tri godine života ili troje i više djece do 10 godina života, ili teže tjelesno ili mentalno oštećeno ili psihički bolesno dijete pod roditeljskom skrbi.

Članak 31.

(1) Samac ili odrasla osoba koja predstavlja obitelj, a ostvaruje pomoć za uzdržavanje dužan je u roku od osam dana prijaviti centru za socijalnu skrb svaku promjenu koja utječe na ostvarivanje ili na visinu pomoći za uzdržavanje, a korisnik pomoći za uzdržavanje koji ostvaruje prihod dužan je svaki mjesec dostaviti dokaze o visini ostvarenog prihoda.

(2) Centar za socijalnu skrb donijet će, na osnovi prijave korisnika pomoći za uzdržavanje ili na osnovi podataka prikupljenih po službenoj dužnosti, novu odluku ako to zahtijevaju promijenjene okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje i visina pomoći za uzdržavanje.

(3) Ako je utvrđena nova osnovica iz članka 16. ovoga Zakona o promjeni iznosa pomoći, korisnik se izvješćuje putem isplatnice, a rješenjem ako korisnik to traži.

Članak 32.

Pomoć za uzdržavanje neće se isplaćivati samcu ili članu obitelji koji se nalazi na vojnoj obvezi, na izdržavanju kazne zatvora duljem od 30 dana, na bolničkom liječenju duljem od 2 mjeseca, osobi koja je smještena u udomiteljsku obitelj ili u dom socijalne skrbi kao i osobi kojoj je u svezi sa školovanjem u cijelosti osigurano besplatno stanovanje, prehrana, odjeća, obuća i drugo.

Članak 33.

Centar za socijalnu skrb donijet će rješenje kojim se ukida pravo na pomoć za uzdržavanje samcu ili obitelji ako praćenjem materijalnih i drugih socijalnih prilika ocijeni da su te prilike znatno povoljnije od onih koje se mogu osigurati sredstvima predviđenim u članku 16. ovoga Zakona.

Članak 37.

Pomoć za podmirenje troškova stanovanja nema samac ni obitelj, ako samac ili član obitelji ima u vlasništvu ili suvlasništvu kuću ili stan koji mu ne služi za podmirenje osnovnih stambenih potreba ili kuću za odmor.

Članak 38.

(1) Pomoć za podmirenje troškova stanovanja odobrava se, mjesečno, do iznosa polovice sredstava potrebnih za uzdržavanje samca ili obitelji utvrđenih prema članku 16. stavku 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti i do iznosa sredstava iz članka 16. ovoga Zakona ako se po ocjeni centra za socijalnu skrb samo na taj način može izbjeći odvajanje djece od roditelja.

(3) Pomoć za podmirenje troškova stanovanja može se odobriti u novcu izravno korisniku ili na način da nadležno tijelo djelomično ili u cijelosti plati račun izravno ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je izvršila uslugu.

Članak 40.

Jednokratna pomoć može se odobriti samcu ili obitelji koji, zbog trenutačnih okolnosti (npr. rođenja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarnih nepogoda ili drugih nevolja), prema ocjeni centra za socijalnu skrb, nisu u mogućnosti djelomično ili u cijelosti zadovoljiti osnovne životne potrebe.

Članak 42.

(1) Jednokratna pomoć može se odobriti do iznosa koji podmiruje potrebu.

(2) Ako za podmirenje potrebe iz stavka 1. ovoga članka treba osigurati iznos veći od trostrukog iznosa osnovice iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, centar za socijalnu skrb dužan je pribaviti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

Članak 43.

(1) Doplatak za pomoć i njegu može se odobriti osobi:

- kojoj je zbog tjelesnog ili mentalnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili zbog starosti prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe, jer sama ne može udovoljavati osnovnim životnim potrebama,

- ako doplatak za pomoć i njegu ne može ostvariti po drugoj osnovi,

- ako prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od 200% osnovice iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno ako prihod samca ne prelazi iznos od 250% osnovice iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti.

(2) Doplatak za tuđu pomoć i njegu, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka odobrit će se i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju ili tjelesnog oštećenja, prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe.

Članak 44.

Iznimno od članka 43. ovoga Zakona osoba potpuno lišena poslovne sposobnosti ili teže tjelesno ili mentalno oštećena osoba ima pravo na doplatak za pomoć i njegu iako je prihod po članu obitelji odnosno prihod samca veći od prihoda utvrđenog u članku 43. ovoga Zakona.

Članak 48.

Osoba kojoj je osiguran stalni ili tjedni smještaj ne može ostvariti pravo na doplatak za pomoć i njegu.

Članak 49.

Osoba čiji je roditelj ostvario pravo na rad s polovicom punog radnog vremena po posebnim propisima može ostvariti pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu.

Članak 53.

(1) Pravo na pomoć i njegu u kući nema dijete čiji roditelj koristi pravo na skraćeno radno vrijeme za njegu tog djeteta, a dijete koristi poludnevni smještaj u predškolskoj, školskoj ili zdravstvenoj ustanovi ili domu socijalne skrbi.

(2) Pravo na pomoć i njegu u kući nema dijete čiji roditelj koristi porodni dopust ili dopust do sedme godine života djeteta radi njege teže tjelesno ili mentalno oštećenog djeteta.

Članak 55.

Pravo na osobnu invalidninu ima teže tjelesno ili mentalno oštećena osoba ili osoba s trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, a čije je oštećenje ili bolest nastalo prije navršene 18. godine života, ako osobnu invalidninu ne ostvaruje po drugoj osnovi.

Članak 56.

(1) Osobna invalidnina iznosi mjesečno 250% osnovice iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona za osobu koja nema vlastitog prihoda.

(2) Ako korisnik ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između iznosa iz stavka 1. ovoga članka i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva.

(3) U prihod iz stavka 2. ovoga članka ne uračunava se pomoć za održavanje ostvarena na temelju ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Ako roditelji osobe koja ostvaruje pravo na osobnu invalidninu koriste: porodni dopust, dopust do sedme godine djetetova života po posebnim propisima, pravo na rad s polovicom punog radnog vremena radi njege teže tjelesno ili mentalno oštećenoga djeteta, a dijete dnevno boravi u predškolskoj, školskoj ili zdravstvenoj ustanovi ili domu

socijalne skrbi, osobna se invalidnina isplaćuje u iznosu od 125% osnovice iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako osoba iz članka 55. ovoga Zakona koristi stalni ili tjedni smještaj izvan vlastite obitelji ne može ostvariti pravo na osobnu invalidninu.

Članak 62.

Socijalna skrb izvan vlastite obitelji ostvaruje se kao:

- stalan smještaj,
- tjedni smještaj,
- privremeni smještaj,
- cjelodnevni boravak i
- poludnevni boravak.

Članak 64.

U sklopu tjelesnog smještaja osigurava se tijekom radnih dana zadovoljavanje životnih potreba kao što su: stanovanje, prehrana, održavanje osobne higijene, briga o zdravlju, čuvanje, odgoj i obrazovanje, njega, radne aktivnosti, psihosocijalna rehabilitacija, korištenje slobodnog vremena i organiziranje prijevoza.

Članak 68.

(1) Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se djeci bez roditelja, djeci koju roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, te djeci i mlađim punoljetnicima s poremećajima u ponašanju.

(2) Ako to interesi djeteta zahtijevaju, skrb izvan vlastite obitelji osigurava se djetetu čiji roditelji zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih životnih nedaća nisu u mogućnosti privremeno brinuti o djetetu.

Članak 70.

Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se tjelesno i mentalno oštećenoj osobi kad je to najsvrhovitije radi njihova čuvanja i odgoja, školovanja, osposobljavanja ili psihosocijalne rehabilitacije (poticanja grafo-motorike, poticanja perceptivno-motoričke sposobnosti, poticanja kognitivnog razvoja, stimulacije ostatka vida, kretanja u prostoru, auditivnog treninga, služenja Brajevim pismom, neverbalne komunikacije i razvoja aktivnosti samoposluživanja), i to u obliku i na način koji odgovara njihovoj dobi, vrsti i stupnju njihova tjelesnog i mentalnog oštećenja.

Članak 73.

Centar za socijalnu skrb odlučuje o izboru doma socijalne skrbi, odnosno podružnice doma za stalni smještaj osobe iz članka 72. ovoga Zakona ovisno o psihičkim i tjelesnim sposobnostima korisnika, njegovim materijalnim mogućnostima, kulturnim navikama, prirodnom okruženju i drugim prilikama u kojima je korisnik živio prije smještaja, potpunosti doma socijalne skrbi i vrstama usluga koje on pruža.

Članak 75.

(1) Korisnici iz članaka 68. do 72. ovoga Zakona ostvaruju skrb izvan vlastite obitelji na temelju rješenja centra za socijalnu skrb, osim u hitnim slučajevima.

(2) Ako je korisnik iz stavka 1. ovoga članka smješten zbog hitnosti, centar za socijalnu skrb dužan je donijeti rješenje o smještaju u roku 8 dana.

(3) Odrasla osoba iz članaka 70. do 72. ovoga Zakona ostvaruje smještaj u dom čiji osnivač nije Republika Hrvatska na temelju ugovora o smještaju.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka odrasla osoba iz članka 72. ovoga Zakona može se smjestiti u dom socijalne skrbi čiji osnivač nije Republika Hrvatska i rješenjem centra za socijalnu skrb pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Članak 78.

Centar za socijalnu skrb može odobriti: pomoć u prehrani, pomoć za odjeću i obuću, pomoć za osobne potrebe korisnika stalnog smještaja, podmirenje pogrebnih troškova, podmirenje troškova ogrjeva, a pod uvjetom i na način uređen propisom ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.

Članak 79.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. centar za socijalnu skrb
2. dom socijalne skrbi
3. centar za pomoć i njegu

Članak 85.

- (1) Centar za socijalnu skrb vodi ravnatelj.

(2) Ravnatelj ima ovlasti određene zakonom, rješenjem o osnivanju odnosno statutom centra.

(3) Ravnatelja centra za socijalnu skrb imenuje upravno vijeće na temelju javnog natječaja.

(4) Za ravnatelja centra za socijalnu skrb može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima visoku stručnu spremu, najmanje pet godina radnog iskustva na stručnim poslovima u djelatnosti socijalne skrbi i položen stručni ispit.

(5) Mandat ravnatelja centra za socijalnu skrb traje četiri godine, a ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

(6) Ravnatelja centra za socijalnu skrb razrješuje upravno vijeće centra za socijalnu skrb pod uvjetima i na način utvrđenim Zakonom o ustanovama, te ako je:

- pravomoćno osuđen za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv dostojanstva osobe i morala, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv službene dužnosti i javnih ovlasti, te za kaznena djela protiv Republike Hrvatske;

- na bilo koji način onemogućavao ostvarivanje prava iz djelokruga centra za socijalnu skrb.

Članak 100.

(1) Voditelj doma socijalne skrbi je ravnatelj.

(2) Ravnatelja doma na temelju javnog natječaja imenuje upravno vijeće.

(3) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

(4) Ravnatelja doma razrješuje upravno vijeće pod uvjetima i na način utvrđen zakonom, aktom o osnivanju ili statutom doma socijalne skrbi.

(5) Ovlasti ravnatelja doma socijalne skrbi utvrdit će se aktom o osnivanju, odnosno statutom doma.

Članak 105.

(1) Jedinica lokalne samouprave, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna osoba koja pruža skrb izvan vlastite obitelji iz članka 62. ovoga Zakona, za korisnike iz članka 68., 70., 71. i 72. ovoga Zakona za najviše 20 korisnika pod uvjetima i na način uređen ovim Zakonom i propisom ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, može obavljati ovu djelatnost i bez osnivanja doma.

(2) Za pružanje skrbi izvan vlastite obitelji za korisnike iz članka 68., 70. i 71. ovoga Zakona odobrenje daje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a za pružanje skrbi izvan vlastite obitelji za korisnike iz članka 72. ovoga Zakona odobrenje daje županijski ured nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 114.

(1) Udomiteljska obitelj može biti obitelj koja ima stambene, socijalne i druge uvjete koji omogućuju smještenoj osobi primjereno stanovanje, pravilnu ishranu, učenje, odmor, zadovoljavanje drugih potreba i interesa i humano se odnosi prema korisniku.

(2) U jednoj udomiteljskoj obitelji može biti smješteno najviše 10 osoba.

(3) Uvjete iz stavka 1. ovoga članka ocjenjuje centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta udomitelja.

Članak 115.

(1) Član udomiteljske obitelji koji preuzima brigu o smještenoj osobi (u daljnjem tekstu: udomitelj) mora biti hrvatski državljanin, psihički i tjelesno zdrav i imati sposobnosti potrebne za zaštitu, čuvanje, njegu, odgoj i zadovoljavanje drugih potreba smještene osobe.

(2) Iznimno udomitelj može biti i strani državljanin ako je to od osobite koristi za smještenu osobu uz prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(3) Centar za socijalnu skrb dužan je putem seminara ili pojedinačnim radom upoznati udomitelja sa svojevrsnim potrebama i osobinama smještene osobe te davati stručne upute kako skrbiti o smještenoj osobi.

(4) Udomitelj u čijoj obitelji je smješteno više od pet osoba može ostvariti pravni položaj osobe koja samostalno obavlja socijalnu skrb kao profesionalnu djelatnost, sukladno člancima 122. do 135. ovoga Zakona.

Članak 118.

(1) Centar za socijalnu skrb sklapa ugovor s udomiteljem koji prestaje donošenjem odluke o prestanku smještaja.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka pobliže će se utvrditi međusobni odnosi između centra za socijalnu skrb i udomitelja, obveze udomitela, te obveze udomitelja prema smještenoj osobi.

(3) Centar za socijalnu skrb na čijem je području udomiteljska obitelj prati prilike u kojima smještena osoba živi.

(4) Udomitelj je dužan u izvršavanju svojih obveza postupati po uputama centra za socijalnu skrb.

Članak 119.

(1) Udomitelj ima pravo na mjesečnu naknadu.

(2) Visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka s obzirom na dob i potrebe korisnika odlukom utvrđuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza za udomitelje u čiju je obitelj smješteno do pet osoba.

Članak 135.

Ustanove socijalne skrbi te fizičke osobe koje samostalno obavljaju socijalnu skrb kao profesionalnu djelatnost i u prostorijama u kojima vrše ovu djelatnost u svezi s uvjetima korištenja komunalnih usluga i električne energije izjednačene su s kućanstvima.

Članak 136.

U rješavanju o pravima iz socijalne skrbi iz nadležnosti centra za socijalnu skrb upravno tijelo jedinice lokalne samouprave primjenjuje odredbe Zakona o općem upravnom postupku i metode stručnog socijalnog rada, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 141.

(1) Mjesna se nadležnost centra za socijalnu skrb za dijete određuje prema prebivalištu odnosno boravištu roditelja.

(2) Za dijete čiji roditelji žive odvojeno mjesna se nadležnost centra za socijalnu skrb određuje prema prebivalištu odnosno boravištu roditelja kod kojega je dijete smješteno odlukom centra za socijalnu skrb ili suda.

(3) Do donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema prebivalištu odnosno boravištu roditelja kod kojega dijete živi.

(4) Ako je roditeljima koji žive odvojeno oduzeto pravo na čuvanje i odgoj djeteta ili je dijete povjereno na čuvanje i odgoj drugoj osobi ili domu socijalne skrbi, za dijete je mjesno nadležan centar za socijalnu skrb prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja koji sam ili u većoj mjeri izvršava ostale sadržaje roditeljske skrbi.

(5) Mjesna nadležnost centra za socijalnu skrb za dijete ne mijenja se ako je roditeljima oduzeto roditeljsko pravo, osim u slučaju posvojenja.

Članak 143.

(1) Ako nadležni centar za socijalnu skrb zbog izuzeća stručnih djelatnika ili ravnatelja ne može postupati, obavijestit će o tome ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, koje će odrediti da u tom slučaju postupi drugi centar za socijalnu skrb.

(2) O izuzeću ravnatelja centra za socijalnu skrb, kao i o istodobnom izuzeću ravnatelja i stručnih djelatnika u istom postupku odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Članak 147.

(1) Ako je u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi potrebno ocijeniti radnu sposobnost odnosno postojanje trajnih ili privremenih promjena u zdravstvenom stanju te vrstu i stupanj tjelesnog i mentalnog oštećenja centar za socijalnu skrb zatražit će nalaz i mišljenje tijela vještačenja.

(2) Ako se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o ostvarivanju prava iz socijalne skrbi, a u svezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi dužno je prije donošenja rješenja o žalbi pribaviti nalaz i mišljenje tijela vještačenja u drugom stupnju.

(3) Tijelo vještačenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka osniva ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(4) Sastav i način rada tijela vještačenja iz stavka 3. ovoga članka, sadržaj potrebne medicinske dokumentacije, sadržaj nalaza i mišljenja i obrasce za postupanje tijela vještačenja propisat će ministar nadležan za poslove socijalne skrbi uz suglasnost ministra zdravstva.

(5) Ako su radnu sposobnost odnosno postojanje trajnih ili privremenih promjena u zdravstvenom stanju te vrstu i stupanj tjelesnog i mentalnog oštećenja prethodno utvrdila tijela vještačenja zdravstva, mirovinskog i invalidskog osiguranja, obrazovanja, odnosno druga nadležna tijela vještačenja prema posebnim propisima, riješit će se na temelju nalaza i mišljenja tih tijela.

Članak 159.

(1) Stručni djelatnici moraju svoj rad obavljaju sukladno pravilima struke te poštivati osobnost korisnika, njegovo dostojanstvo i nepovredivost njegova osobnog i obiteljskog života.

(2) Stručni djelatnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju o osobnom i obiteljskom životu korisnika.

(3) Na čuvanje profesionalne tajne obvezni su i drugi djelatnici ustanova socijalne skrbi.

(4) Povreda čuvanja profesionalne tajne teža je povreda obveza iz radnog odnosa.

Članak 162.

(1) Nakon isteka godine dana obavljenog vježbeničkog staža stručni djelatnici stječu pravo polaganja stručnog ispita pred ispitnim povjerenstvom ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(2) Ako vježbenik položi stručni ispit prije isteka roka iz stavka 1. članka 162. ovoga Zakona može ostati u svojstvu vježbenika do isteka toga roka.

(3) Uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdaje povjerenstvo pred kojim je ispit položen.

Članak 166.

(1) Na stručnog djelatnika koji u vrijeme zasnivanja radnog odnosa u ustanovi socijalne skrbi ima u odgovarajućoj struci radni staž dulji od vremena određenog za vježbenički staž ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na vježbenički staž, ali mora u roku godine dana od prijama u radni odnos položiti stručni ispit.

(2) Oslobodit će od obveze polaganja stručnog ispita stručnog djelatnika koji ima znanstveno zvanje magistra ili doktora znanosti, položen pravosudni ili ispit državnog službenika.

(3) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi može osloboditi stručnog djelatnika obveze polaganja stručnog ispita ako u odgovarajućoj struci ima najmanje 10 godina radnog staža, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 167.

(1) Stručni djelatnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređivanja obavljanja djelatnosti.

(2) Stručno usavršavanje iz stavka 1. ovoga članka može se provoditi samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi osim ako se radi o poslijediplomskom znanstvenom ili stručnom studiju.

Članak 168.

(1) Rad stručnih djelatnika iz članaka 157. i 158. ovoga Zakona se ocjenjuje.

(2) Stručni djelatnici iz stavka 1. ovoga članka mogu napredovati u struci i stjecati položajna zvanja mentora i savjetnika.

(3) Ocjenu iz stavka 1. ovoga članka donosi ravnatelj svake godine najkasnije do 30. studenoga za prethodnih 12 mjeseci.

(4) Ocjena se donosi na temelju:

- uspješnosti u izvršavanju javnih ovlasti i drugih stručnih poslova,
- stručnog usavršavanja,
- sudjelovanja na stručnom skupu uz pisani prilog i
- objavljivanja stručnih radova.

(5) Ocjene su "nezadovoljava", "zadovoljava", "uspješan" i "naročito uspješan".

(6) O ocjeni ravnatelj donosi rješenje na koje stručni djelatnik ima pravo prigovora stručnom vijeću ustanove u roku 8 dana od dana dostave rješenja, a o kojem je stručno vijeće dužno odlučiti u roku 15 dana od dana primitka prigovora.

(7) Na prijedlog ravnatelja ministar nadležan za poslove socijalne skrbi može stručnog djelatnika koji ima najmanje 6 godina radnog iskustva u djelatnosti socijalne skrbi i 3 godine uzastopnu ocjenu "uspješan" ili "naročito uspješan" unaprijediti u zvanje mentora.

(8) Na prijedlog ravnatelja ministar nadležan za poslove socijalne skrbi može stručnog djelatnika koji ima najmanje 10 godina radnog iskustva i zvanje mentora najmanje 3 godine, za koje vrijeme je ocijenjen "naročito uspješan" unaprijediti u zvanje savjetnika.

Članak 170.

Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi obavlja upravni nadzor nad radom centra za socijalnu skrb.

Članak 171.

U obavljanju upravnog nadzora ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi može:

1. obustaviti od izvršenja statut ili drugi opći akt centra za socijalnu skrb;
2. poništiti, ukinuti ili izmijeniti rješenje centra za socijalnu skrb;
3. raspraviti stanje u centru za socijalnu skrb i odrediti mjere koje je centar dužan poduzeti radi izvršavanja poslova socijalne skrbi;
4. predložiti ravnatelju poduzimanje mjera za poboljšanje svrhovitosti, djelotvornosti, ekonomičnosti i pravodobnosti obavljanja djelatnosti centra za socijalnu skrb, te otklanjanja drugih nedostataka u radu;
5. izravno donijeti rješenje ili poduzeti mjeru nužnu za izvršenje zakona ili drugog propisa ili zaštite korisnika, ako je to nadležni centar za socijalnu skrb propustio učiniti;
6. pokrenuti postupak utvrđivanja odgovornosti djelatnika centra za socijalnu skrb, te pokrenuti postupak utvrđivanja odgovornosti ravnatelja centra za socijalnu skrb, predstojnika podružnice i voditelja drugih ustrojbenih jedinica, kao i pokrenuti postupak njihovih razrješenja;
7. podnijeti prijavu nadležnom tijelu za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti djelatnika centra za socijalnu skrb.

Članak 173.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi provodi inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem zakona i drugih propisa, općih i pojedinačnih akata u djelatnosti socijalne skrbi, kao i nadzor nad stručnim radom doma socijalne skrbi, centra za pomoć i njegu i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove socijalne skrbi.

(2) Zdravstveni i sanitarni inspekcijski nadzor nad radom doma socijalne skrbi u djelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu i prehranu korisnika obavlja zdravstvena i sanitarna inspekcija.

Članak 182.

(1) Inspektor podnosi izvješće o svom radu, uočenim problemima osiguranja socijalne skrbi kod fizičkih i pravnih osoba čiji rad nadzire te prijedloge mjera za poboljšanje skrbi ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi.

(2) Inspektor je dužan bez odgađanja pismeno izvijestiti ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi ako utvrdi da dom socijalne skrbi, centar za pomoć i njegu ili druga fizička ili pravna osoba koja obavlja poslove socijalne skrbi ne ispunjava propisane uvjete za rad, grubo postupajući suprotno zakonu ili drugom propisu ili teže ugrožava prava korisnika.

(3) Inspektor je dužan bez odgađanja u pismenom obliku izvijestiti ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi ako utvrdi da dom socijalne skrbi, centar za pomoć i njegu ili druga fizička ili pravna osoba koja obavlja poslove socijalne skrbi nije u roku otklonio nedostatke koje je naredio rješenjem iz članka 179. ovoga Zakona.

Članak 183.

(1) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi može, na temelju izvješća inspektora iz članka 182. ovoga Zakona donijeti rješenje o:

- zabrani rada doma socijalne skrbi, centra za pomoć i njegu te druge pravne i fizičke osobe koja obavlja poslove socijalne skrbi, ako nije dobila odobrenje iz članka 96., 97. i 216. ovoga Zakona ili više ne ispunjava uvjete glede prostora, opreme i potrebnih stručnih djelatnika propisane ovim Zakonom,

- poduzimanju drugih mjera za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 186.

Cijenu usluga doma kojeg je osnivač Republika Hrvatska utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi ovisno o vrsti smještaja, pruženim uslugama te kategoriji doma.

Članak 188.

(1) Cijenu usluga i način plaćanja skrbi izvan vlastite obitelji za korisnika kojem je to pravo priznato rješenjem centra za socijalnu skrb u domu socijalne skrbi kojem osnivač nije Republike Hrvatska, utvrdit će se ugovorom kojeg sklopi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi i osnivač doma.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se broj korisnika i cijena usluga skrbi izvan vlastite obitelji, ovisno o vrsti skrbi izvan vlastite obitelji, pruženim uslugama i kategoriji doma, koju plaća ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

(3) Prihod kojeg dom socijalne skrbi iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona ostvari naplatom cijene skrbi izvan vlastite obitelji, ostalih usluga ili na drugi način, smatra se vlastitim prihodom doma.

Članak 190.

(1) Odrasla osoba smještena rješenjem centra za socijalnu skrb dužna je plaćati cijenu smještaja svim svojim prihodima i novčanim sredstvima.

(2) Ako su prihodi smještene osobe iz stavka 1. ovoga članka, uključujući i dosuđeni iznos uzdržavanja za korisnika, veći od cijene smještaja razliku zadržava korisnik.

(3) Korisnik smještaja iz stavka 1. ovoga članka čiji prihodi i novčana sredstva nisu dostatna za plaćanje cijene smještaja dužan je u svrhu plaćanja otuđiti svoju imovinu koja ne služi članovima njegove obitelji za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

(4) Ako sredstva korisnika iz stavka 1. i 3. ovoga članka nisu dostatna za plaćanje cijene smještaja, razlika između cijene smještaja i tih sredstava tereti sredstva ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(5) Pri utvrđivanju prihoda iz stavka 1. i 3. ovoga članka iznos prihoda, umanjuje se za obvezu korisnika za uzdržavanje nekog od članova obitelji i za iznos namijenjen osobnim potrebama korisnika stalnog smještaja.

(6) Način plaćanja smještaja odraslih osoba koje nisu smještene na temelju rješenja centra za socijalnu skrb utvrđuje se ugovorom o smještaju između korisnika i doma socijalne skrbi kojeg osnivač nije Republika Hrvatska.

Članak 197.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime pomoći za uzdržavanje i stalnog smještaja, ako korisnik otuđi svoju imovinu.

(2) Za slučaj smrti korisnika iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi ima pravo na povrat isplaćenih iznosa od njegovih nasljednika.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi neće podići tužbu radi povrata iznosa iz stavka 2. ovoga članka ako bi ostvarivanjem tražbine nasljednici i članovi njegove obitelji ostali bez imovine odnosno prihoda potrebnih za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

Članak 198.

Tražbina s naslova naknade štete iz članka 196. i 197. ovoga Zakona odnosi se samo na dospjele tražbine i u ukupnoj svoti. Ta se svota izračunava od dana isplate do dana dospijeća prema tablicama aktuarske matematike koju utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Članak 200.

Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi na temelju rješenja o ostvarivanju pomoći za uzdržavanje i stalnog smještaja ima pravo na zabilježbu tražbine u zemljišnim knjigama na nekretninama u korisnikovom vlasništvu.

Članak 201.

Centar za socijalnu skrb dužan je u svezi s naknadom štete iz članka 196. do 200. ovoga Zakona ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi dostavljati podatke odlučujuće za podnošenje tužbe radi naknade štete.

Članak 202.

(1) Kada se utvrdi da je nastala šteta, centar za socijalnu skrb će uz navođenje dokaza pozvati korisnika ili njegove nasljednike da u određenom roku nadoknade nastalu štetu.

(2) Ako šteta ne bude nadoknađena u određenom roku, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi će putem Državnog pravobranitelja pokrenuti postupak radi naknade štete.

Članak 203.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:

1. započne s radom prije no što se rješenjem nadležnog tijela utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti (članak 84., 97. i 109.);

2. ne vodi na propisani način evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima ili ako o tome ne dostavlja izvješća (članak 92. stavak 1., 104. stavak 1., 112. stavak 1.);

3. stručnom povjerenstvu koje obavlja upravni nadzor ili inspektoru uskrati obavijesti ili podatke ili onemogućiti pregled i poduzimanje drugih radnji u svezi s obavljanjem nadzora (članak 177. i 178.);

4. neosnovano ne izvrši rješenje o priznavanju prava korisnika (članak 12. do 78., 136. do 155. i 190. do 195.);

5. bez rješenja centra za socijalnu skrb privremeno ili trajno riješi zbrinjavanje odnosno smještaj korisnika na drugi način (članak 75.);

6. naplati od korisnika, druge fizičke ili pravne osobe troškove smještaja u dom socijalne skrbi ili u udomiteljsku obitelj ako troškove smještaja na temelju rješenja centra za socijalnu skrb snosi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (članak 195.);

7. u određenom roku ne poduzme mjere predložene u izvješću o upravnom nadzoru ili zapisniku o provedenom inspekcijskom nadzoru (članak 172. i članak 179. do 182.);

8. neosnovano ne osigurava sredstva sukladno članku 7. ovoga Zakona i ne izvršava obveze utvrđene člankom 38.a i člankom 190. stavkom 4. Zakona,

9. ne dostavi odluku o smještaju, prestanku smještaja i poduzimanju drugih mjera te ne surađuje s centrom za socijalnu skrb na čijem području udomiteljska obitelj ima prebivalište (članak 117. stavak 3. i 4.),

10. smjesti korisnika u udomiteljsku obitelj, a da prethodno ne utvrdi da li obitelj ispunjava uvjete iz članka 114. stavka 1. ovoga Zakona,

11. ima na smještaju više od 10 osoba koje su smještene na temelju ovoga Zakona ili ako je ukupan broj osoba o kojima skrbe na temelju ovoga Zakona ili drugih propisa veći od 10 (članak 114. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Ako je pravna ili fizička osoba kažnjena za prekršaj iz stavka 1. točke 6. ovoga članka obvezno se izriče i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi.